

PATANI FORUM

วารสารฉบับที่ 19

: องค์กรมุสลิม :

เอกอัครราชทูตมุสลิม แห่งประเทศไทย

**FREE
MAGAZINE**

พื้นที่สาธารณะ พื้นที่แห่งการตื่นรู้
<http://www.pataniforum.com>

วารสารฉบับที่ 19

คณะทำงาน

เอกรินทร์	ถ้วนศิริ	(บรรณาธิการ)
ปรัชญา	ไฉ่ฮัเต	(กองบรรณาธิการ)
อันคูละเสาะ	หมัดอะดัม	(กองบรรณาธิการ)
อาฮิชะห์	กายแถ้ว	(กองบรรณาธิการ)
นูรีมะห์	บือราเฮง	(กองบรรณาธิการ)

ออกแบบ

ฮาซัน กันติชล
ณัฐญาวิธย์ เบ็ญนา

ผู้พิมพ์

PATANI FORUM

112/21 หมู่ 5 ถนนหนองจิก ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี 94000

โทรศัพท์, โทรสาร 088-7843408 , 073-336040

Email Address : editor.pataniforum@gmail.com

Web Site Address : www.pataniforum.com

Facebook : <http://www.facebook.com/pataniforum>

บทบรรณาธิการ

4

พลวัตความคิดทางการเมืองในโลกมุสลิมกับแนวความคิด
การต่อสู้ของขบวนการมลายูมุสลิมปาตานี

10

ความเจ็บปวดหลังจากจับกุม “นักศึกษาฆาตกร”

24

(พ้อภัยในความไม่สงบ)
มาปลุกเสน่ห์ปาตานีให้น่าอยู่ กับ “มลายูฮิปสเตอร์”

28

มุสลิมขอโทษ

34

ความขัดแย้งชายแดนใต้
“ไม่รู้เรื่องสา”

40

ส่องความคิดผู้ขัดแย้งปาตานี/ชายแดนใต้

46

โดย อาทิตย์ ทองจันทร์

บทบรรณาธิการ ฉบับที่ 19 องค์ภูมิพล: เอกอัครปัญญาชนสาธารณะแห่งความเป็นไทย

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2559 นับเป็นปีแห่งความเศร้าโศกของสังคมไทยจากการสูญเสีย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 9 แห่งราชวงศ์จักรี เสด็จสวรรคต ทางกองบรรณาธิการปาตานีพร้อมขอแสดงความเสียใจมา ณ โอกาสนี้ ในงานวิชาการที่เกี่ยวข้องทางด้านสังคมศาสตร์ เกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในบรมโกศที่มีความสำคัญยิ่งคือ วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตของ น.ส.ชนิดา ชิตบัณฑิตย์ เรื่อง “โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ : การสถาปนาพระราชอำนาจนา (พ.ศ.2494-2546)” ซึ่งเสนอต่อคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เมื่อปี พ.ศ.2547 ซึ่งต่อมาจัดพิมพ์เป็นหนังสือชื่อ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ : การสถาปนาพระราช

อำนาจนำในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว / ชนิตา ชิตบัณฑิตย์ ปี 2550 ที่นับว่าเป็นผลงานนิทานนิพนธ์ชั้นเยี่ยม และช่วยเบิกทางสร้างความรู้ ความเข้าใจต่อผู้อ่าน บทความชื่อ “องค์ภูมิพล: เอกอัครปัญญาชนสาธารณะแห่งความเป็นไทย” ศ.ดร.เกษียร เตชะพีระคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้นิยามไว้ว่า

การสถาปนาพระราชอำนาจนำจนทรงไว้ซึ่งสถานะอันยิ่งใหญ่ทางการเมืองวัฒนธรรมดังกล่าวนี้ มิใช่เป็นเพียงกิจกรรมทางภูมิปัญญา ความคิด และมีสิ่งทีใครจะได้มาแต่โดยลำพังหรืออาศัยงานประพันธ์อันวิจิตรพิสดารล้าลึงเลอเลิศใดๆ หากแต่เพราะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงงานหนักต่อเนื่องหลายสิบปี ทั้งในบทครูผู้ให้การศึกษา, ผู้นำเป็นแบบอย่าง, ผู้จัดตั้งประสานเครือข่ายผู้จงรักภักดีต่อชาติและราชบัลลังก์ในหน่วยราชการ ภาคเอกชน และชุมชนหมู่บ้านในที่ต่างๆ ทั่วประเทศ, และผู้ปลุกเร้าให้กำลังใจประชาชนในชาติให้ลุกขึ้นมาปกป้อง “ความเป็นไทย” จากอริราชศัตรูในยามคับขัน จนพระองค์ทรงเป็นที่ยอมรับเปรียบประดุจที่สถิตของจิตวิญญาณ ศีลธรรม สาธารณะ และวิสัยทัศน์ของชาติอย่างไม่มีผู้ใดเสมอเหมือน ทรงได้รับการยกย่องประหนึ่งสมองและหัวใจของรัฐและชาติไทยก็มีปาน ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ย่อมเป็นปัญญาชนที่มีบทบาทโดดเด่นสำคัญแน่นอนในการปรับเปลี่ยนความหมาย และดึง “ความเป็นไทย” กระแสหลักให้กลับมาครอบงำคนไทยในรัชกาลปัจจุบัน แต่บทบาททางปัญญาความคิดและศิลปวรรณกรรมดังกล่าวนี้ เทียบมิได้เลย และยังห่างไกลไม่เพียงพอแก่นักกับทั้งหลายทั้งปวงที่จำเป็นแก่การสถาปนาพระราชอำนาจนำ(Royal Hegemony) ของพระบาทสมเด็จพระ

พระเจ้าอยู่หัว เหนือสังคมไทยและรัฐไทย ผ่านพระราชกรณียกิจที่ทรงบำเพ็ญต่อเนื่องนานหลายสิบปี (<http://v1.midnightuniv.org/midnight2545/document9566.html>) สำหรับบทความในวารสารฉบับนี้ เราได้นำบทความของทางปัตตานีฟอรัมในพื้นที่ออนไลน์ ทั้ง website facebook มาเผยแพร่ต่อในรูปแบบวารสาร ซึ่งมีเนื้อหาหลากหลายเพื่อหนุนเสริมแนวคิด “พื้นที่สาธารณะ พื้นที่แห่งการตื่นรู้” ทั้งที่เห็นด้วย/เห็นต่าง ทั้งหมดเพื่อให้เกิดบรรยากาศของเสรีภาพในพื้นที่เล็กๆ แม้ว่าตอนนี้เสรีภาพเป็นสิ่งที่มีความแพงและต้องใช้ต้นทุนสูงกว่าจะได้มากก็ตาม

สำหรับวารสารฉบับนี้ เราขอแนะนำบทความชื่อ พลวัตความคิดทางการเมืองในโลกมุสลิมกับแนวความคิดการต่อสู้ของขบวนการมลายูมุสลิมปัตตานี ตอนที่ 1 ของ ดร.มุฮัมมัดอิลยาส หลญาปริง จากคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ได้ชวนให้ผู้อ่านขบคิดเรื่อง พลวัตความคิดทางการเมืองในโลกมุสลิม ซึ่งนับว่าเป็นบทความที่น่าสนใจอย่างยิ่ง ทางเราอยากแนะนำว่า ควรอ่านบทความนี้สองครั้ง เนื่องจากความซับซ้อนและเชื่อมโยงบวกกับศัพท์แสงเฉพาะ ฉบับหน้าเราจะเสนอตอนที่ 2 ไปลำดับต่อไป

หลังจากการจับกุม บุคลากรของหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่กรุงเทพฯ ที่มีต่อนักศึกษามลายูมุสลิม จึงมีการนำเสนอบทความชื่อ “ความเจ็บหลังจากจับกุมนักศึกษาชาวมลายู” เพื่อสะท้อนให้เห็นถึง ผลของการปฏิบัติการจับกุม บุคลากรนักศึกษามลายูมุสลิมครั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงความไม่เป็นเอกภาพของรัฐไทยต่อการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพราะ

คณะพูดคุยกับรัฐไทยที่เรียกว่ากลุ่มมาราปาตานี (Mara Patani) ก็มีตัวแทนของกลุ่ม บิอาร์เอ็นและพูโลร่วมสนทนาโต๊ะพูดคุย แต่ก็กลับสร้างแผลใหม่ที่อาจจะทำให้เส้นทางสู่สันติภาพยิ่งขยายไปอีก

บทความที่ชื่อว่า (ขอภัยในความไม่สงบ) มาปลุกเสกหีบปาตานีให้น่าอยู่ กับ “มลายูฮิปปสเตอร์” นับว่าเป็นการเสนอเรื่องราวของกลุ่มคนทำงานเล็กๆ แต่งดงามยิ่งคือกลุ่ม “Saiburi Looker” พวกเขาเป็นกลุ่มคนทำงานที่สร้างพื้นที่ใหม่ๆ และสร้างบทสนทนาอันรื่นรมย์แก่พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น “คืนความสุขสายบุรี” “เดอะเครา-ไนท์” “Saiburi Street X 'hibit” การคิดและลงมือทำของพวกเขาเห็นว่าสำคัญอย่างยิ่งต่อการเปิดขยายพื้นที่วัฒนธรรมแบบใหม่ๆ และพยายามรักษาอัตลักษณ์แบบเดิม ที่ผ่านมามีพวกเขาได้แสดงให้เห็นแล้วว่า การขับเคลื่อนอย่างจริงจังและเข้มข้นจนมาสู่งานนี้อาจหรือเรียกว่ากันว่า หน้างาน นับว่าประสบความสำเร็จอย่างมาก ทำให้บรรยากาศการทำกิจกรรมเพื่อสันติภาพในพื้นที่ดังกล่าวดูสุนทรีย์มากขึ้น บางทีเส้นทางเริ่มต้นของกระบวนการสันติภาพอาจจะเริ่มด้วยจังหวะและท่วงทำนองแบบนี้ก็ได้ แต่ไม่ว่าผลจะเป็นอย่างไร “Saiburi Looker” ก็ได้เริ่มต้นแล้ว คำที่ว่า “เมื่องานเขียนหลุดออกจากไปมือผู้เขียนแล้ว ที่เหลือก็เป็นการตีความของผู้อ่าน” ไม่ใช่สิทธิของผู้เขียนต่อไปที่จะตีความและบังคับให้คนอ่านเห็นด้วยอันเนื่องมาจากบทความที่ชื่อว่า มุสลิมขอโทษ ที่ถูกตีความทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ซึ่งก็ถือว่าเป็นอำนาจของผู้อ่านที่ผู้เขียนควรรับฟัง

สำหรับบทความที่ชื่อว่า “มุสลิมขอโทษ” เป็นบทความที่ผู้เขียนเองไม่คิดว่าจะได้รับความสนใจจากผู้อ่านในโลกออนไลน์มากถึง(จำนวนครั้งที่อ่าน) 169,086 ครั้ง แต่มีการกด like ในเฟซบุ๊กอีก กว่า 22,000 กว่าๆ นับว่าเป็นบทความที่มีผู้อ่านและติดตามมากที่สุดตั้งแต่มีการเปิดเว็บไซต์ ที่ก่อนหน้านี้นี้เป็นบทความ “รายงานพิเศษ มะร่อซั จันทราวดี : จากเหยื่อสู่ แกนนำ RKK” ที่มียอดผู้อ่าน(จำนวนครั้งที่อ่าน) 48,236 ครั้ง จะด้วยอะไรก็ตามก็นับว่าเป็นการยกบทสนทนาใหม่ ขึ้นมาสู่พื้นที่สาธารณะ และน่าสนใจยิ่งคือ มีบทความที่แสดงความไม่เห็นด้วย ชี้อบทความ ความขัดแย้งชายแดนใต้ “ไม่ไร้เดียงสา” โดย ตูแวนตานียา ตูแวนแมง ที่ได้เขียนวิจารณ์บทความ “มุสลิมขอโทษ” แม้ว่าไม่ได้ระบุโดยตรง แต่ก็ถือว่าเป็นปฏิกิริยา ที่น่าสนใจในพื้นที่ของการแลกเปลี่ยนและวิวาทะเพื่อให้เกิดความคิดอันความหลากหลาย

ทางปาตานีฟอรัม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้อ่านจะมีบทสะท้อนผ่านจดหมาย อีเมล ช่องทางใดก็ตามถึงกองบรรณาธิการ ทางเรายินดีรับฟังและยินดีรับพิจารณาบทความจากผู้อ่านทุกวัน ไม่ว่าผู้อ่านจะอยู่ในพื้นที่หรือนอกพื้นที่สำคัญคือว่าผู้อ่านใส่ใจติดตามต่อปัญหาความขัดแย้งในจังหวัดชายแดนภาคใต้ / ปาตานี ถือเป็นว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะความรู้ / ข้อมูล จะช่วยลดอคติ / ความไม่รู้จากตัวเราและสังคมไทย เพื่อมุ่งสู่สังคมแห่งความเป็นธรรมต่อไป

ด้วยมิตรภาพ
เอกรินทร์ ต่วนศิริ

**พลวัตความคิดทางการเมืองใน
โลกมุสลิมกับแนวความคิดการ
ต่อสู้ของขบวนการมลายู
มุสลิมปาตานี**

ตอนที่ 1

โดย มูฮำหมัดอิลยาส หน้าปริง

**ด้วยพระนามของอัลลอฮ์
ผู้ทรงกรุณาปรานี
ผู้ทรงเมตตาเสมอ**

ขอความสันติสุขจงประสบแด่ทุกท่าน

หากจะทำความเข้าใจเรื่อง “พลวัตความคิดทางการเมืองในโลกมุสลิมกับแนวความคิดการต่อสู้ของขบวนการมลายูมุสลิมปาตานี” สำหรับ ดร.มุฮัมมัดอิสยาซ หนุฮาปริง ชี้ว่า จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเห็น Timeline ซึ่งอธิบายเหตุการณ์สำคัญๆที่เกิดขึ้นในโลกมุสลิมอันจะทำให้เราได้เข้าใจภูมิหลัง (background) บางประการเกี่ยวกับจ๊อกกเถียงทางการเมืองในโลกมุสลิม ก่อนที่จะมวดลงมาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความคิดอิสลามซึ่งมีอิทธิพลโดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อการต่อสู้ในปาตานี

ดร.มุฮัมหมัดอิลยาส หล้าปรัง
ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์
ม. รามคำแหง จบปริญญาโททางด้านความ
สัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มหาวิทยาลัยเบอร์
มิงแฮมประเทศอังกฤษ และปริญญาเอกที่
สถาบันทางความคิดและอารยธรรมอิสลาม
กรุงกัวลาลัมเปอร์ประเทศมาเลเซีย โดย
ทำวิทยานิพนธ์ปริญญาเอก เรื่องขบวนการ
ฟื้นฟูอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ศึกษา
ขบวนการที่เรียกตัวเองว่า “ซาลาฟีย์” ที่มี
อาจารย์ดร.อิสมาแอลลุตฟี จะปะกียา เป็น
ผู้นำคนสำคัญ ซึ่งความสนใจของวิทยานิพนธ์
ศึกษาว่าซาลาฟีย์เป็นขบวนการ หรือ move-
ment ที่ต้องการกลับไปสู่ความเป็นซาลาฟีย์
(Al-Salaf al-Salih : กลุ่มชนรุ่นก่อนในยุค
สามรุ่นแรกของศักราชอิสลาม ในจารีตทาง
ความคิดอิสลามถือว่าความเชื่อและการ
ปฏิบัติศาสนาของกลุ่ม Al-Salaf al-Sali-
hมีความบริสุทธิ์ ปราศจากการต่อเติม) ผู้
ที่เรียกร้องไปสู่ซาลาฟีย์มีหลายกลุ่มใน
ประเทศไทย แต่ ดร.มุฮัมหมัดอิลยาส โฟกัส
เฉพาะกลุ่มอาจารย์ ดร.ลุตฟี เนื่องจากกลุ่ม
นี้มีความเป็นกลุ่มก้อน เป็นขบวนการหลวมๆ
มีการบริหารจัดการค่อนข้างดี มีโรงเรียน มี

มหาวิทยาลัย มีเครือข่ายการจัดการทางด้าน
ธุรกิจ และตัวอาจารย์ ดร.ลุตฟี ท่านเป็นผู้
ที่มีอิทธิพลทางความคิดอย่างกว้างขวางทั้ง
ในและนอกประเทศ กลับมาสู่งานเขียนชิ้น
นี้ ด้วยเนื้อหาซึ่งเต็มไปด้วยสาระสำคัญ
มากมายอีกทั้งมีความยืดยาว งานเขียนชิ้น
นี้จะนำเสนอเป็นตอนๆเพื่อความสะดวกในการ
ทำความเข้าใจดังนี้...

คำถามหลักๆสองประการที่ก่อตัวขึ้นในรอบ
อย่างน้อยหนึ่งร้อยปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นคำถาม
สำคัญของปาดานีนั่นก็คือปัญหาของสังคมปา-
ตานีคืออะไร รากเหง้าของปัญหาซึ่งส่งผลให้
ปาดานีมีสภาพดังที่เป็นอยู่ทุกวันนี้

อยู่ภายใต้การปกครองของสยาม /
ชาวปาดานีกระจัดกระจาย / ปัญหาสังคม-
เศรษฐกิจ / สูญเสียความเป็นแหล่งความรู้ทาง
ศาสนา ฯลฯ คืออะไร ?
ประการที่สองถ้าปาดานีได้รับเอกราช
ปาดานีจะปกครองอย่างไรด้วยระบบอะไร ?

มันแทบจะเป็นไปไม่ได้ที่มีการต่อสู้สูญเสีย
เลือดเนื้อเป็นจำนวนมากแต่ไม่มีคำถาม
ในลักษณะนี้ในบรรดาหมู่ผู้นำย่อมต้องตั้ง
คำถามนี้อย่างแน่นอนว่า ถ้าเราได้รับชัยชนะ
ได้รับ Merdeka (อิสรภาพ) แล้วเราจะ
ปกครองด้วยรูปแบบอะไร นี่คือสองปัญหา

หลักที่ก่อให้เกิดการถกเถียงกันขึ้นภายในสังคมปาตานีอันส่งผลให้กลุ่มชนวนการต่างๆ แยกหน่อออกไปตามผลสรุปที่มีต่อปัญหาดังกล่าว

กล่าวสำหรับคำถามประการที่สอง ถ้าปาตานีได้รับเอกราชจะปกครองอย่างไร ด้วยระบอบอะไร สมมติว่าปาตานีได้รับเอกราชบรรดาผู้นำและบรรดาผู้ที่ทำการต่อสู้จะหันไปหาอังกฤษหรือ? คงจะเป็นไปไม่ได้เพราะชาวปาตานีถูกอังกฤษหลอกมาแล้วครั้งหนึ่ง ตวนกูมาไฮญิดดินถูกอังกฤษหลอกว่าถ้าร่วมกับอังกฤษต่อสู้ญี่ปุ่นแล้วจะให้เอกราชแก่ปาตานีแต่อังกฤษก็พลิกผันเมื่อสงครามจบลง ยิ่งในปัจจุบันอังกฤษไม่ได้มีอิทธิพลอะไรมากรียากที่จะพึ่งอังกฤษ ถ้าเช่นนั้นก็ต้องพึ่งพิงสหรัฐอเมริกา แต่จะพึ่งพิงอเมริกาได้อย่างไรเมื่ออเมริกาบอมบ์พี่น้องมุสลิม ในอิรัก ซีเรีย ลิเบีย อัฟกานิสถาน ฯลฯ อเมริกาเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการจัดตั้งและสนับสนุนรัฐอิสราเอลที่ทำการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์พี่น้องปาเลสไตน์ตลอดมา? คำถามที่ว่า สมมติว่าได้รับเอกราชแล้วปาตานีจะปกครองอย่างไรจึงเป็นปัญหาสำคัญ ชาวปาตานีอาจคิดค้นระบบการปกครองของตนเองขึ้นใหม่ อาจจะเป็นระบบสุลต่าน รายอ หรืออาจ

จะเป็นอะไรก็ได้แล้วแต่ ซึ่งมันคงจะไม่ง่ายนัก เพราะฉะนั้นปัญหาต่างๆ เหล่านี้มันก็ต้องมีการถกเถียงว่ามันจะเป็นอย่างไรต่อไป แต่สิ่งสำคัญก็คือข้อถกเถียงดังกล่าวได้รับอิทธิพลจากการถกเถียงในโลกมุสลิมเนื่องจากปาตานีมีฐานะเป็นส่วนหนึ่งของอูมมะฮฺ ปาตานีไม่ได้อยู่โดดเดี่ยว แต่เป็นส่วนหนึ่งของประชาชาติอิสลามหรืออูมมะฮฺ คำว่าอูมมะฮฺมันมีความหมายลึกซึ้งและมันียะทางเทววิทยาเนื่องจากมโนทัศน์ (concept) เรื่องอูมมะฮฺมีปรากฏอยู่ในคัมภีร์อัลกุรอาน ปาตานีเป็นส่วนหนึ่งของอูมมะฮฺ เพราะฉะนั้นปัญหาของปาตานีแยกไม่ออกจากปัญหาของอูมมะฮฺ วันนี้เราก็กุญแจว่าอูมมะฮฺหรือประชาชาติอิสลามมันมีพลวัตรทางความคิดอย่างไรบ้างและพลวัตดังกล่าวส่งผลต่อปาตานีอย่างไร ข้อเสนอและคำบรรยายในวันนี้มาจากแหล่งหนังสือสำคัญ ซึ่งได้อ้างอิงไว้ในช่วงท้าย

เมื่ออเมริกาบอมบ์พี่น้องมุสลิม ในอิรัก ซีเรีย ลิเบีย อัฟกานิสถาน ฯลฯ อเมริกาเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการจัดตั้งและสนับสนุนรัฐอิสราเอลที่ทำการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์พี่น้องปาเลสไตน์ตลอดมา? คำถามที่ว่า สมมติว่าได้รับเอกราชแล้วปาตานีจะปกครองอย่างไร

จึงเป็นปัญหาสำคัญ ชาวปัตตานีอาจคิดค้นระบบการปกครองของตนเองขึ้นใหม่ อาจจะเป็นระบบสุลต่าน รายอ หรืออาจจะเป็นอะไรก็ได้แล้วแต่ ซึ่งมันคงจะไม่ง่ายนัก เพราะฉะนั้นปัญหาต่างๆ เหล่านี้มันก็ต้องมีการถกเถียงว่ามันจะเป็นอย่างไรต่อไป แต่สิ่งสำคัญก็คือข้อถกเถียงดังกล่าวได้รับอิทธิพลจากการถกเถียงในโลกมุสลิมเนื่องจากปัตตานีมีฐานะเป็นส่วนหนึ่งของอุมมะฮฺ ปัตตานีไม่ได้อยู่โดดเดี่ยว แต่เป็นส่วนหนึ่งของประชาชาติอิสลามหรืออุมมะฮฺ คำว่าอุม

มะฮฺมันมีความหมายลึกซึ้งและมีนัยยะทางเทววิทยาเนื่องจากมโนทัศน์ (concept) เรื่องอุมมะฮฺมีปรากฏอยู่ในคัมภีร์อัลกุรอาน ปัตตานีเป็นส่วนหนึ่งของอุมมะฮฺ เพราะฉะนั้นปัญหาของปัตตานีแยกไม่ออกจากปัญหาของอุมมะฮฺ วันนี้เราก็เลยมาดูว่าอุมมะฮฺหรือประชาชาติอิสลามมันมีพลวัตทางความคิดอย่างไรบ้างและพลวัตดังกล่าวส่งผลต่อปัตตานีอย่างไร ข้อเขียนและคำบรรยายในวันนี้มาจากแหล่งหนังสือสำคัญ ซึ่งได้อ้างอิงไว้ในช่วงท้าย

https://turkiyekayipkulturturhazineliriniyior.files.wordpress.com/2016/01/istanbul_by_piri_reis.jpg?w=700

อันดับแรก ในการทำความเข้าใจพลวัตทางความคิดของมุสลิมเราควรเข้าใจสภาพสังคมมุสลิมในช่วงเปลี่ยนผ่านเสียก่อน กล่าวคือช่วงที่อาณาจักรออตโตมานเริ่มเสื่อมถอยและล่มสลายกลายเป็นรัฐชาติสมัยใหม่ (ตุรกี) ในที่สุดข้อความข้างล่างอาจพอที่จะสะท้อนสถานะของออตโตมานในช่วงรุ่งโรจน์ก่อนจะล่มสลายได้ไม่มากนักน้อย OgierGhiselin de Busbecq (1552-1592) ราชทูต อาณาจักร Habsburg ประจำอาณาจักรออตโตมาน กล่าวเปรียบเทียบกับสถานะของ Ottoman และ Habsburg ในการคาดการณ์สงครามของทั้งสองอาณาจักรซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงอำนาจของออตโตมานในขณะนั้นว่า :

“มันทำให้ข้าพเจ้าตัวสั่นด้วยความครั่นคร้ามเมื่อคิดถึงผลที่จะตามมาจากการต่อสู้กันระหว่างสองระบอบ (Ottoman กับ Habsburg) ซึ่งไม่ว่าเราก็คงจะต้องถูกทำลายให้ย่อยยับไป ทั้งเราและเขาไม่อาจดำรงอยู่ร่วมกันอย่างแน่นนอน ขณะที่ฝ่ายเขาคือมหาอาณาจักรอันกว้างใหญ่ไพศาล ร่ำรวยทรัพยากรอันเหลือ กองทัพเปี่ยมไปด้วยประสบการณ์และฝึกฝนอยู่เสมอ เรื่องราวของพวกเขาเป็นเรื่องราวแห่งชัยชนะอย่างต่อเนื่อง พวกเขาพร้อมที่จะเผชิญกับความยากลำบาก เป็นหนึ่งเดียว มีระเบียบวินัย อดทน และเตรียมพร้อมอยู่เสมอ ขณะที่ฝ่ายเรามีท้องพระคลังอันว่างเปล่า คนของเราฟุ่มเฟือยไร้ระเบียบ (อาณาจักรของเรา)ขาดทรัพยากรจิตวิญญาณ (ของการต่อสู้)แตกสลาย กองทัพของเรา ละโมบ หยิบ ไร้ระเบียบ มีนเมาตลอดเวลาและพร้อมที่จะแตกทัพ ยิ่งไปกว่านั้นคือ ฝ่ายศัตรูคุ้นเคยกับชัยชนะ แต่ฝ่ายเราค้นเคยกับความพ่ายแพ้ แล้วเรายังสงสัยว่าผลของการต่อสู้จะออกมาเป็นเช่นไรหรือ?”

ในช่วงที่ออตโตมานเจริญสูงสุด พระราชอิสริยยศเต็มของกษัตริย์ สุลไลมาน
(ร.1520-1566) ในขณะนั้นคือ

His imperial Majesty the Sultan Suleyman I, Sovereign of the Imperial House of Osman, Sultan of Sultans, Khan of Khans, Commander of the Faithful and Successor of the Prophet of the Lord of the Universe, Protector of the Holy Cities of Mecca, Medina and Jerusalem, Emperor of the Three Cities of Constantinople, Adrianople, and Bursa, and of the Cities of Damascus and Cairo, of all Armenia, of the Magris, of Barka, of Kairuan, of Aleppo, of Arabic Iraq and of Ajim, of Basra, of El Hasa, of Dilen, of Raka, of Mosul, of Parthia, of Diyarbakir, of Cilicia, of the Vilayets of Erzurum, of Sivas, of Adana, of Kara-

man, of Van, of Barbary, of Abyssinia, of Tunisia, of Tripoli, of Damascus, of Cyprus, of Rhodes, of Candia, of the Vilayet of the Morea, of the Mamara Sea, the Black Sea and also its coasts, of Anatolia, of Rumelia, Baghdad, Kurdistan, Greece, Turkistan, Tatar, Circassia, of the two regions of Kabarda, of Georgia, of the plain of Kypsshak, of the whole country of the Tatars, of Kefa and of all the neighboring countries, of Bosnia, and its dependencies, of the City and Fort of Belgrade, of the Vilayet of Serbia, with all the castles, forts and cities, of all Albania, of all Iflak and Bogdania...'

จากข้อความข้างบน เราคงพอที่จะเห็นถึงภาพความกว้างใหญ่ไพศาลและความรู้สึกเชื่อมั่นและมั่นใจของอาณาจักรซึ่งก็คือความมั่นคงมั่นใจของมุสลิม สำนักของมุสลิมที่เชื่อว่า

“อัลเลาะห์สัญญาว่าในท้ายที่สุดแล้วพวกเขาจะเป็นผู้ชนะถ้าหากพวกเขาดำเนินรอยตามแนวทางศาสนาของพระองค์” ด้วยเหตุนี้ข้อความดังเช่น “ผู้ชนะที่แท้จริงคืออัลเลาะห์ (la ghalibaila’Llah)”

ซึ่งประดับประดากำแพงมัสยิดอัลฮัมรา (Alhambra) ในกรานาดา (ประเทศสเปน) ยังประดับประดาจิตใจและวิญญาณของมุสลิมทุกคนอีกด้วย สถานะของโลกมุสลิมในขณะนั้นเป็นโลกที่มุสลิมเป็นผู้ set standardและเป็นผู้ที่ครอบงำทางความคิด (hegemonic power) ในโลกเก่า ถ้าเราเข้าใจสภาพดังกล่าวของสังคมมุสลิมในขณะนั้น เราคงพอเข้าใจว่าทำไมมุสลิมปัจจุบันและในอดีตพยายามที่จะหันกลับไปสู่อาณาจักรออตโตมาน ซึ่งแตกต่างจากมหาอำนาจในอดีตเช่นอังกฤษ ที่เมื่อเกิดวิกฤตขึ้นในอังกฤษเรามักไม่ได้ยินว่าคนอังกฤษเรียกร้องให้กลับไปสู่ความเป็นอาณาจักรอังกฤษที่ยิ่งใหญ่ หรือกรณีของโปรตุเกส โปรตุเกสเป็นอาณาจักรที่ยิ่งใหญ่

เข้ามายึดมะละกาในปีค.ศ. 1511 แต่ปรากฏว่าในปัจจุบันโปรตุเกสเป็นชาติที่ยากจนที่สุดชาติหนึ่งในยุโรป ทำไมคนโปรตุเกสไม่บอกว่าเราต้องกลับไปสู่ความเป็นโปรตุเกสที่ยิ่งใหญ่ในอดีตเพื่อนำโปรตุเกสให้กลับมาทัดเทียมกับเยอรมันอีกครั้ง หรือในกรณีของสเปน หลังจากเหตุการณ์รีคอนควิสตา (Reconquista) ในปีค.ศ.1429 สเปนก็ครอบครองดินแดนไปทั่วทั้งแอฟริกา อเมริกาใต้ เมดิเตอร์เรเนียน ตลอดจนเอเชีย ปัจจุบันสเปนเป็นชาติที่ยากจนที่สุดชาติหนึ่งในยุโรปเช่นเดียวกัน เป็นที่น่าสังเกตว่าเหตุใดชาวสเปนไม่มีสภาวะทางจิตใจ (mentality) ที่เรียกร้องกลับไปสู่อดีตอาณาจักรสเปนอันยิ่งใหญ่ ทำไมไม่มีเพียงประเทศมุสลิมหรือชาติมุสลิมหรือมุสลิมเท่านั้นที่มีสภาวะทางจิตใจในลักษณะ โหยหาอดีต (nostalgia) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเห็นได้ชัดยิ่งขึ้นในปัจจุบันที่ตุรกีพยายามที่จะกลับไปสู่ความยิ่งใหญ่แบบออตโตมัน มีแนวความคิดเรื่อง Neo-Ottoman และมีมุสลิมจำนวนมากทั้งภายในและภายนอกตุรกีสนับสนุนแนวคิดดังกล่าว เกิดอะไรขึ้นกับสังคมของมุสลิม? ซึ่งเราจะค่อยๆตอบปัญหาดังกล่าว ในขั้นนี้เพียงต้องการชี้ให้เห็นว่า สภาวะทางจิตใจของมุสลิมนั้นมีความคิดที่ว่าความยิ่งใหญ่ของอาณาจักรออตโตมานอันมี

อิสลามเป็นรากฐานในอดีตนั้นเป็นผลจากคำสัญญาที่อัลเลาะห์ได้ให้ไว้แก่มุสลิมและเป็นข้อพิสูจน์ถึงความจริงแท้ของอิสลามว่า หากมุสลิมดำเนินตามคำสอนของอิสลามอย่างเคร่งครัด อัลเลาะห์จะประทานประสบความสำเร็วจนกิจการงานในโลกนี้ (และโลกหน้า) ดังที่ออตโตมานได้ประสบมาแล้ว สะท้อนออกมาดังข้อความซึ่งสลักอยู่บนกำแพงมัสยิดที่กรานาดาประเทศสเปนดังที่ยกมาข้างต้น ด้วยสภาวะทางความคิดเช่นนี้เอง ทำให้โลกมุสลิม ชาวมุสลิมมีอาจจะตัดขาดความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ในอดีต อย่างเช่น ออตโตมานและอาณาจักรมุสลิมก่อนหน้านี้

ในช่วงออตโตมานมีความเจริญสูงสุดคือประมาณช่วงกษัตริย์ สุลไลมาน แล้วก็เริ่มค่อยๆเสื่อมถอยลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในศตวรรษที่ 17 ออตโตมานเริ่มพ่ายแพ้แก่ยุโรปครั้งแรกในปี 1669 โดยออตโตมานถูกบังคับให้เซ็นสนธิสัญญา คาร์โลวิทซ์ (Treaty of Karlowitz) อันนำไปสู่การพ่ายแพ้อีกหลายครั้งตามมา แต่เหตุการณ์สำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความเสื่อมถอยและล้าหลังของมุสลิมเมื่อเปรียบเทียบกับตะวันตกคือ เหตุการณ์ที่นโปเลียนเข้ามายึดอียิปต์ในปีค.ศ. 1798 ขณะที่กองทัพนโปเลียนเข้ายึดอียิปต์ใน

ขณะนั้นเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรออตโตมานและเป็นส่วนที่แข็งแกร่งที่สุดของอาณาจักรฯ นโปเลียนได้นำเอานักวิทยาศาสตร์มาด้วย 150 คน ใน 150 คนนั้นประกอบไปด้วยนักวิทยาศาสตร์ นักมานุษยวิทยา นักสังคมศาสตร์ และอื่นๆประเด็นก็คือนโปเลียนใช้เวลาไม่ถึง 1 วัน ยึดอียิปต์เอาไว้ได้ทั้งหมดโดยที่กองทัพอียิปต์เป็นกองทัพที่ดีที่สุดของอาณาจักรฯในขณะนั้น ยิ่งไปกว่านั้นเมื่อนโปเลียนสั่งให้นักวิทยาศาสตร์ทำการทดลองทางวิทยาศาสตร์เพื่อเป็นการโชว์ให้เห็นว่าฝรั่งเศสมีความรู้ความก้าวหน้าที่สูงส่งกว่าชาวอียิปต์ กาลกลับปรากฏว่าผู้คนชาวอียิปต์หัวเราะเยาะกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของนโปเลียน นักประวัติศาสตร์ชาวอียิปต์ชื่ออับลเราะฮมาน อัลญาบรติ (Abd al-Rahman al-Jabarti: 1753-1825) ได้บันทึกเอาไว้ว่า ชาวโคโรเห็นว่า “ไอ้พวกนี้ไม่ใช่อะไรมาหรอก มันเป็นเพียงแค่มายากล พวกเขาหัวเราะเยาะนโปเลียนและบรรดาข้าราชการที่มาพร้อมกับนโปเลียนใน พฤติกรรมการเข้าห้องน้ำ และอื่นๆ” ประเด็นจากเหตุการณ์เหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่ามุสลิมในขณะนั้น ยังไม่ตระหนักว่าตะวันตกได้พัฒนาไปไกลมาก โดยยังคงคิดว่าอาณาจักรมุสลิมเป็นผู้สร้างอารยธรรมอัน

ยิ่งใหญ่และยังคิดว่าอารยธรรมอื่นๆอยู่ต่ำหรือไม่อาจที่จะมาท้าทายเท่าเทียมหรือไม่อาจที่จะมาเสมอเหมือนอาณาจักรอิสลามได้ ในช่วงกลางศตวรรษที่ 17จนถึงประมาณปี 1920 เป็นช่วงที่ออตโตมานค่อยๆถูกตะวันตกเข้ามายึดครองทั้งในเชิงเศรษฐกิจ การเงิน การศึกษา และการทหาร การรบของกองทัพออตโตมานไม่เคยชนะแม้แต่ครั้งเดียว ยกเว้นกองทัพของเติร์กที่ยังไปรบกับกรีซ ในปี 1920

เกิดอะไรขึ้น กับโลกมุสลิม ?

อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้โลกมุสลิมที่เคยเจริญรุ่งเรืองกลับต้องตกเป็นทาสของตะวันตก ? นี่คือคำถามหลักที่ครอบงำมุสลิมมาเกือบสองศตวรรษและยังคงเป็นคำถามที่ต่อเนื่องมาจนกระทั่งปัจจุบันคำถามนี้ได้ถูกย่อส่วนลงในอาณาบริเวณอื่นๆของโลกมุสลิมที่ถูกตะวันตกยึดครอง เช่นใน อินโดนีเซีย คำถามก็จะเป็นไปในลักษณะว่า ทำไมชาวมุสลิมชาวจึงตกต่ำและถูกด้อยค่าโดยตะวันตก อะไรขึ้นกับอุมมะฮฺ ? ในปาตานีก็เช่นเดียวกัน เกิดคำถามดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นทุกพื้นที่ของมุสลิมบนพื้นโลกถูกยึดครองโดยตะวัน

ตกหมดยกเว้นตอนกลางของซาอุดีอาระเบียในปัจจุบัน สาเหตุก็เพราะพื้นที่ดังกล่าวเป็นทะเลทรายยากแก่การเข้าถึงและไม่มีประโยชน์ที่จะไปยึดครองด้วย (ในขณะนั้น)

ผู้ที่พยายามตอบคำถามดังกล่าวคือญามาลุดดีนอัลอัฟฆอนีย์ (Jamal al-Din al-Afghani: 1839-1897)นักการศาสนา-นักกิจกรรม คนสำคัญของโลกมุสลิม ในตอนที่มิเชล ฟูกุต์ ไปอิหร่านเพื่อบรรยาย เขากล่าวถึงญามาลุดดีนอัลอัฟฆอนีย์ว่า

“เป็นผู้ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดเท่าที่เคยมีมาผู้ซึ่งลุกขึ้นมาต่อสู้กับระบบโลกที่ครอบงำโดยจักรวรรดินิยมตะวันตก”

: อัฟฆอนีย์ได้สะท้อนสภาพของอุมมะฮฺในขณะนั้นไว้อย่างน่าหดหู่ :

“รัฐอิสลามในปัจจุบันอยู่ในภาวะถูกปล้นสะดมทรัพย์สินของพวกเขาถูกโจรกรรมแผ่นดินถูกยึดครองโดยต่างชาติ ความมั่งคั่งของพวกเขาตกอยู่ในการครอบครองของผู้อื่น ไม่มีวันใดผ่านไปโดยที่แผ่นดินของมุสลิมไม่ถูกยึดครองและไม่มีค่าคืนใดผ่านไปโดยที่ชาวมุสลิมจะไม่ถูกบังคับให้ยอม

ตามการปกครองของชาวต่างชาติ พวกเขาเหยียดหยามและทำลายศักดิ์ศรีและความภูมิใจของมุสลิม เสียงและความสำคัญของมุสลิมไม่ได้รับความสนใจจากพวกเขา มุสลิมถูกพวกเขาใส่โซ่ตรวนเพื่อรับคำสั่ง มุสลิมถูกลดทอนความเป็นมนุษย์และหยามเหยียด ชื่อของมุสลิมไม่ได้ถูกเรียกอย่างให้เกียรติ เมื่อจำเป็นต้องกล่าวถึงมุสลิมพวกเขากล่าวด้วยความถูกเหยียดหยาม พวกเขาเรียกมุสลิมว่าเป็นพวกป่าเถื่อน หยาบช้า และถึงกับเห็นว่ามีมุสลิมไม่มีสถานะเป็นมนุษย์ (เช่น พวกโมโรไนฟิลิปปินส์: ผู้แปล) มันเกิดอะไรขึ้นกับพวกเรา? อะไรที่นำความวิบัติเช่นนี้มาสู่เรา และเรามาอยู่ตรงจุดนี้ได้อย่างไร? อังกฤษเข้ายึดครองอียิปต์ ซูดาน และพื้นที่ส่วนใหญ่ของอินเดียซึ่งปกครองโดยมุสลิม ฝรั่งเศสครอบครองโมร็อกโก ตูนิเซียอัลจีเรีย เนเธอร์แลนด์ เป็นผู้ปกครองที่กดขี่ชาวชาว และหมู่เกาะอันกว้างขวางในมหาสมุทรแห่งนั้น รัสเซียยึดเตอร์กิสถาน และส่วนใหญ่ของพื้นที่ Transoxiana, Caucasus, และ Daghestan จีนเข้ายึด East Turkistan รัฐของอิสลามที่เหลืออยู่ไม่มีที่ใดเลยที่ดำรงอยู่โดยปราศจากการคุกคาม

ด้วยความกลัวต่ออำนาจของยุโรปและตะวันตก มุสลิมมีอาจข่มตาหลับในเวลา

กลางคืนและใช้ชีวิตอย่างปกปิดสุขในเวลากลางวัน อิทธิพลของต่างชาติแทรกซึมลึกลงไป ในสายเลือดสร้างความกลัวแก่ชาวมุสลิมถึงขนาดที่เมื่อพวกเขาได้ยินเสียงของรัสเซียและอังกฤษทำให้พวกเขาตัวสั่นเทาเช่นเดียวกับที่พวกเขาได้ยินเสียงของฝรั่งเศสและเยอรมัน นี่คือสภาพของประชาชาติอิสลาม ประชาชาติที่รัฐของพวกเขาเคยเก็บภาษีจากมหากษัตริย์อันยิ่งใหญ่ที่บรรดาผู้นำในโลกต่างยอมรับและให้เกียรติด้วยความนอบน้อมอย่างที่สุด แต่อนิจจา... ในปัจจุบันประชาชาติมุสลิมได้มาถึงจุดที่โลกทั้งโลกได้สูญเสียความคาดหวังต่อการดำรงอยู่ของพวกเขาพวกเขาถูกกดขี่ข่มเหงแม้กระทั่งในแผ่นดินของตนเอง ต่างชาติไม่เคยหยุดหย่อนในการสร้างความกลัวด้วยกลยุทธ์ต่างๆ กลเม็ดทั้งหลายถูกนำมาใช้เพื่อสร้างภาพลวงและทำลายวิถีชีวิตของผู้คนให้เป็นไปตามแนวทางที่พวกเขาต้องการ ในขณะที่มุสลิมไม่มีแม้แต่ขาที่จะวิ่งหนีและไม่มีแม้แต่มือที่จะทำการต่อสู้ กษัตริย์ของพวกเขา (มุสลิม) โค้งคำนับต่อกษัตริย์ที่ไม่ใช่มุสลิมเพื่อที่จะมีโอกาสอยู่ในอำนาจต่ออีกแม้เพียงสองหรือสามวัน พสกนิกรของพระองค์ต่างอพยพหนีตายไปกันไปตามคนละทิศคนละทางเพียงเพื่อหาสถานที่ที่พอจะดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างปกติ..โอ้อ...โอ้อ..ช่างเป็น

โศกนาฏกรรมที่สุดจะทันทานเหลือเกิน...

อำนาจและควมามีเกียรติของเรา ได้ถูกทำลายลงอย่างย่อยยับ เกิดอะไรขึ้นกับ ประชาชาติของเรา พลังที่เคยแข็งแกร่งและ ยิ่งใหญ่หายไปไหน? ความมั่งคั่งมั่งร่ำรวย และการตา และความรุ่งโรจน์ของเราไปอยู่ที่ใด ? อะไรที่เป็นเหตุให้เกิดความเสื่อมถอยอันน่าตระหนก นี้ ? อะไรคือเหตุผลที่มาอธิบายสภาพของความทุกข์ยากและภาวะไร้ความสามารถนี้? เป็นไปได้หรือไม่ที่เราจะตั้งข้อสงสัยต่อคำ สัญญาของพระเจ้า (ที่สัญญาว่าจะให้ความ สำเร็จแก่มุสลิมผู้ดำเนินรอยตามคำสั่งของ พระองค์) แน่แน่นอนพระองค์ทรงห้ามในการคิด เช่นนั้น เป็นไปได้หรือไม่ที่เราจะสูญเสียความ หวังจากความเมตตาของพระองค์ (ยอมเป็น ไปไม่ได้แน่นอน) ”

ขอพระองค์ทรงปกป้องเราด้วยเถิด
ถ้าเช่นนั้น เราจะดำเนินต่อไปอย่างไร ?

เราจะหาสาเหตุ
(แห่งความเสื่อมถอยนี้) ได้จากไหน ?

ด้วยเหตุผลอะไร ที่จะสามารถอธิบาย
ความตกต่ำของเราและเราควรจะถามใคร ?

ไม่มีคำตอบสำหรับคำถามดังกล่าวข้างต้นได้ดี
นอกจากบทสะท้อนจากอัลกรุอ่านที่ว่า :

“

**“พระองค์อัลลอฮ์จะไม่เปลี่ยนแปลง
ประชาชาติใด นอกจากพวกเขาจะ
ดำเนินการเปลี่ยนแปลงจากภายในของ
ตัวของพวกเขาก่อน”**

”

อัฟฆอนียี เดินทางเรียกร้องให้มุสลิมลุกขึ้น เพื่อต่อสู้กับจักรวรรดินิยม ความสนใจของ ญามาลุดดีนอัลอัฟฆอนียี เป็นความสนใจที่มุ่ง โคนล้มจักรวรรดินิยม โดยเห็นว่ามุสลิมจะ ต้องปฏิรูปสังคมตนเอง มุสลิมจะต้องศึกษา ศาสตร์เทคโนโลยี จะต้องอธิบายอิสลามไป ในทิศทางที่เข้ากันได้กับศาสตร์สมัยใหม่ เรา ต้องเข้าใจอย่างหนึ่งว่าในยุคนี้สภาพความ เขลาของมุสลิมอยู่ในระดับที่มันโปลีเลียน ยึดครองอียิปต์ได้ภายในหนึ่งวัน และให้นัก วิทยาศาสตร์มาทำการทดลองเพื่อแสดงความ ก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ชาวอียิปต์ยังคิด ว่า โนโปลีเลียนเพียงมาสร้างมายากลให้ดูแค่นั้น ซึ่งยังหัวเราะเยาะอีกด้วย กล่าวคือทุก

คนยังไม่ตระหนักว่าตะวันตกได้ไปไกลมากแล้วในแง่ของความรู้และความก้าวหน้า ด้วยเหตุนี้ภาระหน้าที่ของญามาตุตตินอัลอัฟฆอนีย์คือการปลุกสังคมมุสลิมจากการหลับใหลโดยเฉพาะอย่างยิ่งอาการหลับใหลทางปัญญาซึ่งอัฟฆอนีย์ชี้ว่ามีสาเหตุมาจากการอธิบายอิสลามของผู้รู้ทางศาสนาไปในเชิงของความเร้นลับและการมุ่งสู่โลกหน้า อัฟฆอนีย์กระตุ้นให้มีการปฏิรูปอิสลามให้เป็นอิสลามที่เข้ากันได้กับโลกสมัยใหม่ อิสลามที่เข้ากันได้กับวิทยาศาสตร์ ความคิดอิสลามของอัฟฆอนีย์ มีลักษณะที่เป็นปฏิปักษ์กับประเพณีทางความคิดดั้งเดิมของอุลามาอ์ (ผู้รู้ทางศาสนาอิสลาม) ในทัศนะของอัฟฆอนีย์ สาเหตุของความตกต่ำของมุสลิมเกิดจากสังคมมุสลิมมีความเฉื่อยชาทางปัญญาเนื่องจากระบบความเข้าใจอิสลามของมุสลิมจ่อมจมอยู่กับข้อถกเถียงทางเทววิทยาอันไม่จบสิ้น ขาดพลวัตด้านการเปลี่ยนแปลงต่อความก้าวหน้าของศาสตร์สมัยใหม่ (modern science) อัฟฆอนีย์เป็นผู้บุกเบิกและปูทางไปสู่ขบวนการฟื้นฟูอิสลามและสังคมมุสลิมให้เกิดความทันสมัยเป็นผู้สร้างแรงจูงใจให้มุสลิมต่อสู้กับจักรวรรดินิยมขณะเดียวกันเปิดกว้างต่อการปฏิรูปทางความคิดโดยใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าของจักรวรรดินิยมตะวันตก

อัฟฆอนีย์มีชีวิตอยู่ในช่วงเดียวกับสุลต่านอับดุลฮามิดที่ 2 (ร.1876-1909) สุลต่านผู้ครองอำนาจในช่วงเวลาวิกฤติและอาณาจักรกำลังจะแตกออกเป็นเสี่ยงๆ อุมมะฮ์กำลังระส่ำระสาย ในฐานะที่เป็นสุลต่านซึ่งถือเป็นผู้นำโดยพฤตินัยของโลกมุสลิม สุลต่านอับดุลฮามิดฯจึงใช้สถานการณ์ดังกล่าวฟื้นฟูระบอบการปกครองแบบคิลาฟะฮ์ขึ้น โดยถือพระองค์ว่าเป็นคอลีฟะฮ์ของอุมมะฮ์ เป็นผู้นำของผู้ศรัทธา (อามีรุล มุมีนีน) สุลต่านอับดุลฮามิดเป็นผู้นำทางความคิดในเชิงการปกครองภายใต้ผู้นำคือคอลีฟะฮ์พระองค์ซึ่งว่าสาเหตุที่มุสลิมตกต่ำเพราะไม่มีผู้นำในลักษณะคอลีฟะฮ์ซึ่งถือเป็นหน้าที่ของมุสลิมที่จะต้องเชื่อฟังและตามคอลีฟะฮ์ (โดยอ้างอิงคำสอนในคัมภีร์) มุสลิมจะฟื้นฟูความยิ่งใหญ่ขึ้นมาอีกครั้งก็ด้วยการปกครองแบบคอลีฟะฮ์ดังเช่นในอดีต ความคิดในลักษณะเช่นนี้ยังคงทรงอิทธิพลอย่างมากในปัจจุบัน เราจะเห็นว่าความคิดของ อัลฆาวฮิรี (ผู้นำอัลกออิดะฮ์) อัลบักดาดี (ผู้นำไอซิส) ล้วนแล้วแต่เป็นแนวความคิดให้ตามผู้นำจารีตทางความคิดของโลกมุสลิมในเรื่องระบอบการปกครองเป็นการปกครองโดยคนคนเดียวตามผู้นำ จนถึงกับมีคำพูดบอกว่า “การอยู่ภายใต้ทรราช 70 ปีดีกว่า การอยู่ภายใต้ความ

วันวายเป็น 1 วัน” คำพูดประโยคนี้นี้สะท้อนให้เห็นจารีตทางการเมืองการปกครองในโลกมุสลิมได้เป็นอย่างดี แม้กระทั่งคนที่มีความก้าวหน้าอย่าง อัลมาวารดี (al-Mawardi: 972-1058) ที่เขียนหนังสือชื่อ อะฮกาม อัลศุลฏอนียะฮฺ คือชื่อหนังสือก็พอบอกได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับผู้ปกครองที่ดี อะฮกามแปลว่ากฎเกณฑ์ กฎระเบียบ อัลศุลฏอนียะฮฺ เกี่ยวกับสุลต่าน เกี่ยวกับผู้ปกครองคือให้ความสำคัญกับสุลต่านให้ความสำคัญกับผู้ปกครองแล้วเน้นความเป็นผู้ทรงธรรมของผู้ปกครองในแง่ที่ว่าได้คอลลีฟะฮฺผู้ทรงธรรมก็ถือเป็นความโชคดีแต่ถ้าได้คอลลีฟะฮฺที่ไม่ทรงธรรมซึ่งประวัติศาสตร์ของมุสลิมมีคอลลีฟะฮฺที่ไม่ทรงธรรมอยู่จำนวนมาก แม้ษัตริย์สุไลมานยังฆ่าลูกตัวเอง เพราะกลัวว่าลูกตนเองจะแย่งชิงอำนาจถ้าศึกษาประวัติศาสตร์คอลลีฟะฮฺเราจะพบว่าเป็นประวัติศาสตร์ที่มีหลายด้านด้านที่มีดเช่นมีการฆ่ากันระหว่างพี่ชายกับน้องชาย พ่อกับลูก ไม่ใช่เฉพาะประวัติศาสตร์ของระบอบการปกครองแบบคอลลีฟะฮฺเท่านั้นเกือบทุกที่ที่มีการปกครองแบบสุลต่านจะเกิดเหตุการณ์ในลักษณะเช่นนี้ด้วยปัญหานี้พวกนักคิดสายปฏิรูปออตโตมานในช่วงปลายศตวรรษที่ 17 ก็เลยมีความต้องการเปลี่ยนแปลงไปสู่การปกครองในลักษณะ

รัฐธรรมนูญนิยม (constitutionalism) กล่าวคือปกครองโดยรัฐธรรมนูญแทนที่จะเป็นการปกครองโดยสุลต่านแน่นอนว่าความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงนี้ได้รับแนวความคิดและแรงบัลดาลใจมาจากตะวันตก ซึ่งต่อมากการปกครองด้วยรัฐธรรมนูญเป็นแนวความคิดที่ปูทางไปสู่ระบอบโลกวิสัย (secularism) ในตุรกีในที่สุด

โดยนักปราชญ์ชาวปาตานีเซคอะหมัด อัลฟาตอนี (1856-1908 : ซึ่งมีชีวิตอยู่ในช่วงสุลต่าน अबดุลฮามิด) ได้รับอิทธิพลอย่างมากจากแนวคิดแนวที่สามเห็นได้จากข้อเขียนของท่านใน หนังสือชื่อ ฮาติกอตุลอัซฮาร์ และ ตัยญีบุลเอียะซาน โดย เซคอะหมัดได้เรียกร้องให้โลกมลายูตื่นตัวกับการเปลี่ยนแปลงของศาสตร์สมัยใหม่และยังได้สอดแทรกคำวิพากษ์วิจารณ์สุลต่าน अबดุลฮามิดไว้ในข้อเขียนดังกล่าวด้วย นอกจากนั้นท่านยังได้จัดตั้ง สมาคมฟาตอนี (Jamiyatul-Fataniyah)

“เพื่อต่อสู้ปลดปล่อยชาติมลายูให้เป็นอิสระจากจักรวรรดินิยมและเป็นสถานที่เปิดอบรมเยาวชน นักศึกษา มลายูในนครมักกะฮ์ให้”
“ลูกขึ้นต่อสู้ภัยแห่งลัทธิอาณานิคม”

ความเจ็บ

หลังจากจับกุม
นักศึกษาชาย

“ Why Always Me(layu)? ”

สำนักข่าววาร์ตานิเป็นสื่อทางเลือก สื่อเดียวที่ติดตามการบุกค้นจับกุมนักศึกษาบริเวณย่านมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยมีตัวเลขผู้ถูกจับกุมทั้งสิ้น 40 คน และบางส่วนยังไม่ทราบชะตากรรม ซึ่งสำนักข่าววาร์ตานิได้เกาะติดตามรายงานข่าวอย่างต่อเนื่อง ขณะนี้ได้มีบางคนได้รับการปล่อยตัว แต่ก็ยังมีอีกหลายคนไม่ทราบสถานที่คุมขังตัวว่าอยู่ที่ไหน

ก่อนหน้านี้หน่วยงานความมั่นคงได้ประกาศว่าจะมีการวางระเบิดที่กรุงเทพฯ เนื่องจากวันครบรอบวันสถาปนาปีอาร์เอ็น10 ตุลาคม ส่วนครบรอบสถาปนาพULO คือ 12 ตุลาคม และวันที่ 25 ตุลาคม คือครบรอบ 12 ปีเหตุการณ์สลายการชุมนุมตากใบ จึงทำให้เกิดการปฏิบัติการบุกค้นหอพักนักศึกษาย่านมหาวิทยาลัยรามคำแหง หากทว่าในทุกๆปีโดยเฉพาะวันครบรอบเหตุการณ์ตากใบ เหล่านักศึกษา นักกิจกรรมทางสังคมและองค์กรพัฒนาเอกชนต่างๆก็มีการจัดกิจกรรมเสวนา ต่างๆหลากหลายด้วยสันติวิธีมาโดยตลอด หากหน่วยงานความมั่นคงหรือหน่วยข่าวกรองพอจะมี

ความเชี่ยวชาญและความเป็นมืออาชีพ (Professional) เก็บบันทึกข้อมูลอย่างเป็นระบบ ก็ย่อมน่าจะรู้ดีแต่วันแต่สักว่าจะมีเหตุผลอื่นผลของการปฏิบัติการจับกุมครั้งนี้ ได้สร้างความหวาดกลัวเฉพาะเจาะจงกลุ่มชาวมลายูมุสลิมโดยเฉพาะนักศึกษา ซึ่งได้สร้างความเดือนร้อนแก่ญาติมิตร ที่ต้องเดินทางกว่าพันกิโลเมตร เพื่อมาเยี่ยมลูกหลานของตัวเองที่โดนจับกุม ชำรายในความเป็นจริงปัจจุบัน ก็คือการไม่อนุญาตให้เยี่ยม และบางกรณีคือเจ้าหน้าที่รัฐไม่ได้แจ้งว่าคุมขังอยู่ที่ไหนครั้งนี้ ถือว่าเป็นการบุกจับกุมจำนวนมากที่สุดแต่ก็เจ็บที่สุด ไม่มีการนำเสนอข่าวหรือติดตามชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเขาทั้ง 40 คน ไม่มีนักข่าวกระแสหลักสำนักข่าวกระแสหลักติดตามชีวิตนักศึกษาว่าสภาพการเป็นอยู่อย่างไรเป็นความเจ็บเหมือนประเทศนี้ไร้อาชีพนักสื่อสารมวลชน

ภาวะเจ็บงั้นที่น่าสนใจยิ่ง คือความเจ็บของคณะพูดคุยเพื่อสันติภาพทั้งสองฝ่ายคือคณะตัวแทนรัฐไทยและคณะกลุ่มมาราปาตานี เหมือนอยู่คนละบริบทและคนละโลกและสิ่งที่เจรจาพูดคุยกันก็ยิ่งน่าสนใจยิ่งว่าคุยกันไปคุยกันมากกลับมาปฏิบัติการจับกumnักศึกษาอย่างน่าประหลาดใจเหลือเชื่อหาก

พอจะมีเสียงไถ่ถามของผู้ที่ได้รับผลกระทบ และญาติมิตรที่โดนจับกุมทั้งหมดคงมีคำถามเดียวนี้หรือผลของการพูดคุยเพื่อสันติภาพ และดอกผลที่เรียกว่า “งานการเมือง” ของ คู่เจรจาทั้งสองฝ่าย หากทว่าการจับกุมครั้งนี้เป็นการสร้างเงื่อนไขใหม่กลับทำให้ความขัดแย้งเพิ่มมากขึ้นและอาจจะทำให้คนรุ่นใหม่ไม่เชื่อมั่นต่อกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติภาพที่กำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้

สำหรับสังคมไทยแล้ว เมื่อตอนตอนที่ทหารล้อมจับนักศึกษาขามลาญยานมหาวิทยาลัยรามคำแหงไปค่ายทหารหรือที่ไหนสักแห่ง คนไทยส่วนใหญ่ซึ่งไม่ได้เป็นญาติและใกล้ชิดกับนักศึกษาขามลาญมุสลิมย่อมไม่รู้สึกลอยสยดสยองน่าสะพรึงกลัวแต่อย่างไร เพราะเป็นเรื่องผู้ต้องสงสัยที่จะมาวางระเบิดกับเจ้าหน้าที่รัฐไม่เกี่ยวอะไรกับตัวเอง เช่นเดียวกับการระเบิด กราดยิง ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ แม้มีผู้คนบาดเจ็บล้มตายจำนวนมากแต่คนไทยส่วนใหญ่ไม่รู้สึกลังเลใจได้ว่าเหตุการณ์ความรุนแรงจะเกิดขึ้นในพื้นที่เท่านั้น จะไม่มาถึงกลางเมืองหลวง และมีคนเล็กคนน้อยจำนวนหนึ่งเท่านั้นที่โชคร้ายบาดเจ็บล้มตายลง

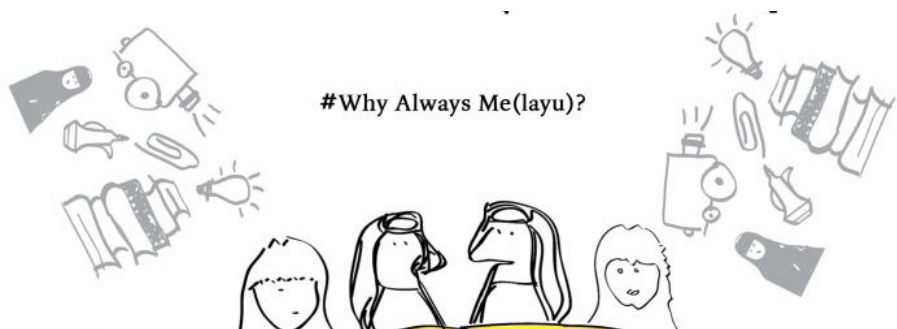
หากถามเรื่องประเด็นสิทธิมนุษยชนในสังคมไทยตอนนี้ถือว่าเป็นภาวะยากเย็นเสียแล้วและมันเกิดขึ้นตั้งนานแล้ว ตั้งแต่เราไม่สามารถตรวจสอบการทำงานของอำนาจรัฐและขณะนี้สังคมไทยก็ไม่มีอะไรรับประกันได้ว่าเราจะลุกขึ้นมาถามถึงสิทธิและเสรีภาพ โดยเฉพาะทางด้านการเมืองซึ่งแน่นอนจะทำให้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้แก้ไขลำบากมากขึ้น เช่นกรณีเหตุการณ์ครบรอบตากใบ เจ้าหน้าที่รัฐทำให้ผู้เสียชีวิต 80 กว่าคน แทนที่หน่วยงานรัฐจะจัดงานครบรอบทุกปีเพื่อเป็นการสานความสัมพันธ์กับญาติของผู้เสียชีวิตและเหยื่อที่จะคงมีชีวิตยังพิการอีกจำนวนหนึ่ง (ผู้เขียนจำได้ว่าเคยไปลงพื้นที่หลังเหตุการณ์ตากใบและได้พบกับเด็กชายคนหนึ่งถูกคมกระสุนยิงเข้าที่ดวงตา ทำให้เขาต้องสูญเสียดวงตาไป และระบบประสาทบางส่วน) แต่กลับทำให้เรื่องตากใบเป็นเงื่อนไขพิเศษหาตราแฉ่ง น่ากลัวต้องระวัง หากคิดแบบนี้ก็ต้องหาตราแฉ่งไปทุกปี เมื่อครบรอบ 25 ตุลาคม บุกค้นทุกปี และปัจจุบันนี้ก็ยังไม่สามารถคลี่คลายความจริงและนำความยุติธรรมมาสู่ผู้เสียชีวิตได้ แต่การเปิดเผยความจริงและให้พื้นที่แก่ญาติมิตรของผู้สูญเสียได้แสดงออกมีพื้นที่ให้แก่คนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้และจดจำเพื่อไม่ให้เกิดประวัติศาสตร์ซ้ำรอยอีกในทางกลับ

กัน “วัฒนธรรมลอยนวลพ้นผิด” (impunity) ถือว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหในจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างยิ่งกระบวนการนำคนผิดมาลงโทษยังไม่สามารถเกิดขึ้นได้ตราบเท่าที่เรายังอยู่ภายใต้ระบบที่ไม่สามารถตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐได้ และแน่นอนย่อมหมายถึงระบอบประชาธิปไตยที่มีปรัชญาสำคัญคือ ให้ประชาชนเป็นนายของตัวเอง แต่สำหรับเรื่องจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดูเหมือนว่าประชาชนจะเป็นเพียงหมากเบี้ยทางการเมืองของทุกฝ่าย ทั้งรัฐและกลุ่มขบวนการติดอาวุธในขณะนี้ด้วยและทั้งสองฝ่ายโดยเนื้อแท้แล้วก็ยังเป็นอุปสรรคต่อการเติบโตทางความคิดของประชาชนในพื้นที่พอกๆ กัน

ผลของการปฏิบัติการจับกุมบุกค้นนักศึกษา ลายมุสลิมครั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงความไม่เป็นเอกภาพของรัฐไทยต่อการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพราะคณะพูดคุยกับรัฐไทยที่เรียกว่ากลุ่มมาราปาตานี (Mara Patani) ก็มีตัวแทนของกลุ่ม ปิอาร์เอ็นและปูโลร่วมสนทนอยู่ด้วย แล้วจะมาระเบิดเพื่อเฉลิมฉลองการสถาปนาวันครบรอบก่อตั้งเพื่อ? และเหตุการณ์ครบรอบตากใบ ก็เป็นวันที่ประชาชนขาดอากาศหายใจส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตถึง 85 คน ไม่ได้มีการต่อสู้และมีกลุ่มกำลังติดอาวุธใดๆ เลย เช่นนี้แล้วข้ออ้างข้างต้น จะไม่ให้พี่น้องชาวมลายูมุสลิมมีความรู้สึกข้างในใจได้อย่างไรว่า

“ Why Always Me(layu) ? ”

อะไรๆก็มาอยู่ตลอด...

(ขอกภัยในความไม่สงบ)

มาปลูกเสน่ห้ปาตานีให้น่าอยู่ กับ
“มลายูฮิปสเตอร์”

กองบรรณาธิการ ปาตานี ฟอรัม

มนต์เสน่ห์ยามพลบค่ำย่านชุมชนเก่าแก่แถบเมืองริมน้ำปาดตานีเพียงห้วงยามประมาณสองทุ่ม ผู้คนก็เริ่มเก็บตัวอยู่กับครอบครัวเผยแต่บ้านเรือนที่ยังแลเห็นแสงไฟและท้องถนนทอดยาวชอกแซกจากซอยหนึ่งไปโพล้ถนัดซอยหนึ่งชวนเวียนหัวหากจะมีเสียงรบกวนบ้างก็จะเป็นเสียงจากรถและเรือที่เชื่อมโยงสัมพันธ์เรื่องราวผู้คนแถบนี้ เล็ดรอดออกมาเรื่อยๆที่ บรรยากาศเช่นนี้เป็นวิถีดำเนินเรื่อยมาถึงบ้านสถานการณ์ความรุนแรงในชายแดนใต้จะมี เสียงระเบิด ควันป๊นดังมาไกลๆ แต่ก็ป็นสถานการณ์ที่โอบล้อมอยู่รอบนอก ที่ไม่สามารถทำลายเสน่ห์ความเป็นย่านชุมชนเก่าแก่แถบนี้จางหายไปได้

ไม่เพียงเท่านั้นเสน่ห์ย่านชุมชนเมืองเก่าแก่แห่งนี้ ยังมีร้านค้าเล็กๆ แลเห็นอยู่ริมทางถนนสายหลักตั้งชื่อเท่ๆ ว่า IN-TO-AF เป็นชื่อเล่นพยางค์มาจากคำว่า FA-TO-NI ที่บรรยากาศถูกตกแต่งด้วยความรู้สึกรอบอุ้น สร้างความเป็นกันเองของผู้คนทั่วไปที่มาชื่นชมดื่มด่ำกับการให้บริการ โดยเฉพาะลูกค้าขาประจำอย่างนักกิจกรรมสไต์เด็กแนว ฮิปสเตอร์ ที่รู้จักกันในกลุ่ม “Saiburi Looker” นักเฝ้ามองสายบุรี กลุ่มคนรุ่นใหม่จากพื้นที่ที่อาสาเป็นส่วนหนึ่งในการทำหน้าที่ถักทอความสัมพันธ์ของผู้คนภายในและภายนอกปาดานี้ ผ่านกิจกรรมสร้างสรรค์หลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมที่ซ่อนความดีสต่ออย่างคืนความสุขสายบุรี และเดอะเครา-ไนท์ หรือปฏิบัติการแบบแนวๆ ห้ามๆ เช่น กิจกรรม Saiburi Street X 'hibit ซึ่งเป็นกิจกรรมเพื่อให้คนรุ่นใหม่ได้ร่วมกันแสดงออก มีทั้งการวาดภาพพ่นสี และสเก็ตบอร์ด แล้วคำคินนี้ คำคินนี้หยั่งด้วยเสน่ห์ของความเป็นชุมชนเมืองเก่าแก่และร้านชาบรรยากาศแสนอบอุ่นแห่งนี้ก็มีเรื่องราวของพวกเขาและผองเพื่อนที่อยากจะมาเล่าให้ฟัง เป็นเรื่องราวที่รวบยอดมาจากจินตนาการ ความคิด ความฝัน ของพวกเขา

ซึ่งกำลังจะถูกกลั่นออกมาเป็นปฏิบัติการสร้างสรรค์ ปลุกหัวใจสาธารณชนในพื้นที่ชายแดนใต้ให้ตื่นเต้นอีกครั้งหลังจากเคยปฏิบัติการสร้างสีสันในพื้นที่หลายครั้งหลายคราด้วยกัน พวกเขาเรียกปฏิบัติการครั้งนี้ว่า “สร้างเมืองให้น่าอยู่” หรือ ชื่อที่ชวนตื่นเต้นคือ “[Urban] Street X 'hibit”

ชาภูรินใส่แก้ว อาหารถูกเสิร์ฟเป็นวงล้อม เสียงแลกเปลี่ยน ถกเถียง เริ่มต้นด้วยความคิดกิจกรรม [Urban] Street X 'hibit ที่พอจะเล่าใจความได้ว่า เป็นปฏิบัติการต่อยอดจากกิจกรรมเดิมที่เคยสร้างขึ้นมาแล้วแถบอำเภอสายบุรี คือ Saiburi Street X 'hibit แต่ครั้งนี้จะมีอะไรแปลกใหม่ออกไปให้เห็นมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ บรรยากาศ กิจกรรมที่มีการปรับเปลี่ยนเพิ่มเติม และขยายความสนใจไปยังคนหลากหลายยิ่งขึ้น โดยกิจกรรมอยู่บนพื้นที่ที่มีความหลากหลายและสามารถรวมการใช้กีฬา ศิลปะ และวัฒนธรรมที่ไม่เคยเกิดขึ้นในพื้นที่ชายแดนใต้ เป็นเครื่องมือในการดำเนินกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดพื้นที่แลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม และเกิดพื้นที่แปลกใหม่ ให้คนรุ่นใหม่ได้ร่วมกันสรรค์สร้างอย่างสร้างสรรค์

อานัส พงศ์ประเสริฐ หรือ “อานัส” หนึ่งในแก๊ง Saiburi Looker ออกมาเล่าให้ฟังนอกว่า ความคิดของพวกเราเห็นว่าท่ามกลางสถานการณ์ บรรยากาศทางการเมืองทั้งในระดับประเทศจนมาถึงระดับท้องถิ่น ที่ยังไม่รู้จะมีทิศทางเป็นไปอย่างไร ทำให้คนท้องถิ่น คนเมืองเลยรู้สึกเบื่อ เซ็ง กับชีวิต ไม่รู้จะทำอะไร ขณะที่แนวความคิดการจัดการเมืองของคนข้างใน นับเป็นกระแสการตื่นตัว ที่มาแรงมาก โดยเฉพาะการตื่นตัวของคนรุ่นใหม่ วัยรุ่น เด็กแนว ที่ต้องการทำอะไรที่สร้างสรรค์ต่อสังคมเริ่มเป็นกระแสนิยมมากขึ้น ซึ่งในจังหวัดชายแดนใต้ก็มีกระแสการตื่นตัวแบบนี้เหมือนกัน เราเลยคิดว่า เราน่าจะเปิดพื้นที่ให้กลุ่มคนเหล่านี้มาสร้างสรรค์เมือง สร้างสรรค์บรรยากาศในพื้นที่ให้น่าอยู่ยิ่งขึ้น

“กิจกรรมในลักษณะที่เราคิดกันนั้น เป็นกิจกรรมที่ไม่ค่อยมีในพื้นที่ อาจเป็นเพราะ คน 3 จังหวัด ไม่ชอบบอกนอกพื้นที่ส่วนตัว พยายามรักษาพื้นที่ปลอดภัยของตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นคนพุทธ หรือมุสลิมก็ตาม ทั้งๆที่ความคิดและกลุ่มคนเหล่านี้มีอยู่จริงในพื้นที่ ซึ่งสิ่งที่พวกเรากำลังทำอยู่นี้ คือการเปิดพื้นที่ เป็นพื้นที่รวมของคนเหล่านี้”

“คนเหล่านี้เมื่อคุยกันลึกๆ จริงๆ แล้วเขาเป็นคนถูกกดทับจากเสียงในพื้นที่ เพราะกลัวจะถูกมองว่าเอากิจกรรมแบบตะวันตก แบบข้างนอกมาในพื้นที่ ซึ่งกิจกรรมที่เราทำไม่ได้ขัดต่อหลักศาสนา แต่เป็นเพราะความไม่คุ้นเคยเท่านั้น ซึ่งพวกเราคิดว่าเป็นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ที่เราต้องก้าวข้าม และใช้การอธิบายทำความเข้าใจสิ่งที่ซ่อนอยู่ในกิจกรรมว่าก่อเกิดประโยชน์อย่างไรต่อพื้นที่ผลที่ตามมาเราเชื่อว่า ด้วยกิจกรรมที่สร้างสรรค์เพียงไม่กี่กิจกรรม ก็ส่งผลทำให้กลุ่มวัยรุ่น เด็กแนว ฮิปสเตอร์ ใน 3 จังหวัด คิดอยากจะทำด้วย นับเป็นการสร้างแรงบันดาลใจ” อาหาร เครื่องดื่มถูกเสิร์ฟ มาเป็นระยะๆ สมาชิกกลุ่มมาสมทบเรื่อยๆ การคุยยังคงดำเนินต่อไปอย่างสนุกสนานถึงเรื่องกิจกรรมในการปฏิบัติการซึ่งวงล้อมขาของพวกเรามีข้อสรุปตรงกันคือ...

“SKATE + X'TREME”

เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี เพื่อเป็นเครื่องมือคัดเลือกผู้เข้าร่วมแข่งขันสเก็ตบอร์ด มีการแสดงจักรยาน BMX และประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่จะจัดขึ้นในภายหลังจากนี้

“Vintage”

เป็นกิจกรรมเพื่อเชื่อมสัมพันธ์กันระหว่างคนรุ่นเก่าที่มีไฟกับคนรุ่นใหม่ โดยผ่านเรื่องราว Vintage เช่น เครื่องแต่งกาย มอเตอร์ไซด์ รถยนต์ เป็นต้น ได้มีโอกาสมาร่วมกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์ผ่านเรื่องเล่าในความทรงจำ

“STREET EXHIBIT”

กิจกรรมวาดด้วยศิลปะและการแสดงโดยใช้ศิลปวัฒนธรรมในพื้นที่นำเสนอในรูปแบบร่วมสมัยผ่านการแสดงของคนรุ่นใหม่ที่มีการประยุกต์ให้เข้ากับยุคสมัย เช่น การร้อง Sajok โดยการนำเนื้อหาสังคมที่เป็นกระแสความสนใจของคนในพื้นที่และกระแสหลัก

“SKATE & CAMP”

กิจกรรมการแข่งขันกีฬา การแสดงผ่านงานศิลปะสมัยใหม่ และจัดแสดงงานงานศิลปะที่สะท้อนเรื่องราววัฒนธรรมในพื้นที่, กิจกรรมแคมป์ รอบกองไฟ บรรเลงดนตรี ที่รวบรวมคนที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกันเป็นการสร้างพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและกิจกรรมสร้างความเข้าใจ

อย่างไรก็ดีอานัสเปรยว่าภายใต้ปฏิบัติการครั้งนี้พวกเราคาดหวังถึงการเป็นสารตั้งต้น ขวนกลุ่มคนนอกเหนือจากเรานอกเหนือจากเด็กแนวหรือคนที่มีรสนิยมแตกต่างจากเราจะนำสารจากเราไปสื่อ ขยายความกันต่อในรูปแบบต่างๆที่มีความรู้ มีความเป็นวิชาการเราอยากมีภาคีทำงานร่วมที่แตกต่างจากเรามารับรู้ทำความเข้าใจและสื่อสารออกไปในภาษา หรือวิธีของภาคีเอง และสำหรับหน่วยงานภาครัฐแล้ว เราก็คาดหวังว่าหน่วยงานระดับท้องถิ่นจะเป็นตัวกลางในการสนับสนุน กิจกรรมแนวๆ สร้างสรรค์ สอดแทรกเนื้อหาทางสังคมที่เราทำกันอยู่ต่อเด็ก ๆ เยาวชน ซึ่งเป็นการขยายต่อยอดบรรยากาศน่าอยู่และมีความเข้าใจต่อสังคม

มากยิ่งขึ้นคำคืนของระดมจินตนาการ ความคิดยังคงดำเนินต่อไปในวงชาเล็กๆตรงนี้อย่างครึกครื้นพวกเขาพูดคุยถึงความกังวลว่าสังคมบ้านเรามีความละเอียดอ่อนเรื่องวัฒนธรรม ศาสนา และความแปลกใหม่ที่เข้ามาในพื้นที่ อาจมีผลต่อการทำความเข้าใจรูปแบบกิจกรรมร่วมสมัยแต่พวกเขาก็เชื่อว่าหากมีการชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมความสำคัญและผลดีต่อพื้นที่แล้วสังคมก็จะเข้าใจ

การระดมจินตนาการความคิดของเหล่าฮิปสเตอร์มลายูในวงน้ำชาใจกลางชุมชนเมืองเก่าแก่ผ่านไปอย่างรวดเร็วผู้คนเริ่มทยอยออกจากร้านที่ละโต๊ะสองโต๊ะ ความเงียบสงบเริ่มย่างกรายเข้ามาแต่ความคิดส่งท้ายของคำคืนนี้ก็กลับได้ปลุกเร้าพวกเขาส่งถึงกันและกัน ภายใต้ความมุ่งมั่นของความเป็นกลุ่มก้อนที่จะทำฝันและจินตนาการให้เป็นปฏิบัติการที่เกิดขึ้นจริงโดยถึงที่สุดแล้ว พวกเขาก็เชื่อว่าสามัญชนคนกระจอกเล็กๆ กลุ่มหนึ่งจะสามารถสลายมายาคติก้อนใหญ่ มายาคติความเป็นปศุจรายในแผ่นดินป่าเถื่อน ออกจากความรู้สึกลึกซึ้งนึกคิดของผู้คนในสังคมไทยได้บ้าง ไม่มากนัก นี่คือการเรื่องราวสั้นๆไม่กี่หน้ากระดาษ ที่

ต้องใช้ใจฟังจากพลบคล้าลากยาวเกือบจะเที่ยงคืน เป็นเรื่องราวที่ชวนให้นึกถึงประโยคกลางเล่มของหนังสือ “ปั้นน้ำเป็นตัว” ของ วินทร์ เลียววาริณ นักเขียนรางวัลซีไรต์ ปี 40 และ 42 ที่บอกว่า “มีคำกล่าวคลาสสิกว่า A picture speaks louder than words หมายถึง ภาพหนึ่งสามารถสื่อสารยิ่งกว่าคำพูดพันคำนิตยสารภาพอย่าง LIFE ยืนยันยาวนานหลายสิบปีโดยแทบไม่ต้องมีคำพูด แต่ทุกภาพในนั้น ‘สื่อ’ ถึงผู้อ่านอย่างแรง”

เอกเช่นเดียวกัน เมื่อมองมายังสิ่งที่หนุ่มสาวมลายูคนรุ่นใหม่เหล่านี้กำลังจะทำมันคือการแสดงออกด้วยปฏิบัติการงานสร้างสรรค์ที่หวังว่าจะทรงพลังกว่าการสื่อสารสื่อสารด้วยคำพูดเป็นพันคำ

มุสลิมขอโทษ

เอกรินทร์ ต่วนศิริ

ในนามของมุสลิม “อยากขอโทษ”
สำหรับเหตุการณ์ระเบิดหน้าตลาดโต้รุ่ง
ตัวเมืองปัตตานีทำให้ผู้บาดเจ็บเกือบ 20 คน
และเสียชีวิต 1 คน

ในคัมภีร์อัลกุรอานได้กล่าวไว้ว่า

“โอบนุษยชาติทั้งหลาย แท้จริงเราได้สร้างพวกเจ้าจากเพศชาย และเพศหญิง และเราได้ให้พวกเจ้าแยกเป็นเผ่าและตระกูลเพื่อจะได้รู้จักกัน”

(อัล-กุรอาน 49/13)

เพราะฉะนั้นไม่มีใครสามารถจะอ้างว่ามีความสูงส่งกว่าคนอื่นที่แตกต่างกันทางเผ่าพันธุ์และชาติตระกูลและไม่มีใครอ้างสิทธิ์ที่จะปรากฏชีวิตคนอื่นได้ไม่ว่านามอะไรก็ตาม

ทำไมมุสลิมต้องขอโทษ ?

เหตุการณ์ระเบิด กราดยิง หากเหยื่อหรือผู้สูญเสียจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นคนนับถือศาสนาพุทธ ดูเหมือนว่าผู้คนจำนวนไม่น้อยเชื่อว่าเป็นการกระทำของกลุ่มขบวนการติดอาวุธต่อต้านรัฐ แน่ช่นกีย่อมเป็นคนมุสลิม

ฉะนั้น คำว่า“ระเบิด” เป็นคำกริยา (Verb) ที่บอกถึงประธาน (Subject) คือ โจรใต้มุสลิม ที่ดูเหมือนอยู่ในพจนานุกรมของนักข่าวหนังสือพิมพ์ ที่เหมือนฝังในหัวและปรากฏอยู่ในหน้าหนังสือพิมพ์ตั้งแต่ปี 2547 อันเป็นลักษณะการ คุณค่า > คุณความหมาย > คุณความคิด > คุณคน ตามคำอธิบายของนักรัฐศาสตร์ไทยอย่าง ศ.ดร.เกษียร เตชะพีระฉะนั้นเหมือนเป็นการควบคุมความคิดของคนในสังคมไทยโดยอัตโนมัติ โดยปราศจากคำถาม เมื่อเหตุการณ์ระเบิดเกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ คำตอบของสังคมคือ “พวกโจรใต้มุสลิม” แน่ช่นกียไม่ต้องคิดมากและถามต่อ จบข่าว

เหตุการณ์ระเบิดที่ตลาดโต้รุ่งตัวเมืองปัตตานีถือว่าการระเบิดที่มีผู้บาดเจ็บจำนวนมากทำให้เกิดคิดถึงและเป็นห่วงพี่ๆเพื่อนๆ นักวิชาการในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งส่วนใหญ่ก็ไม่ใช่มุสลิม กลุ่มเพื่อนๆอาจารย์/นักวิชาการมักชอบไปทานอาหารที่หน้าตลาดโต้รุ่งอันเป็นตลาดที่มีการจับจ่ายและมีอาหารให้รับประทานจำนวนมาก โดยเฉพาะอาหารที่ไม่ใช่มีแต่คนมุสลิมขายหลายต่อหลายครั้งเมื่อนักวิชาการมาเยี่ยมเยียนตกกลางคืนก็

มักจะไปเดินหาของใส่ท้องยามค่ำคืนหรือแม้กระทั่งยามเช้า โดยส่วนใหญ่ที่ผมคลุกคลีอยู่ด้วยกลุ่มพี่ๆเพื่อนๆอาจารย์ที่ไม่ใช่มุสลิมที่ผมรู้จักนอกจากภารกิจการสอนแล้ว หลายคนยังใส่ใจการทำงานทางสังคม เช่น จัดกลุ่มทีมฟุตบอลผู้หญิงให้แก่ชาวมลายูมุสลิม หลายคนทำผลงานวิชาการด้านประวัติศาสตร์ ปาตานีที่เปิดพื้นที่ให้แก่ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นหลายคนคลุกคลีกับชาวบ้านลงพื้นที่ทำงานด้านการพัฒนาแก่ชุมชนท้องถิ่นฯลฯ เหตุการณ์ระเบิดครั้งนี้อาจจะทำให้หลายต่อหลายคนหมดกำลังใจและท้อถอยลงได้

เหตุการณ์ระเบิดครั้งนี้คงไม่ใช่แนวทางของการต่อสู้อย่างสง่างามเพราะนอกจากปราศจากความรับผิดชอบทั้งต่อเป้าหมายทางการเมืองและเหยื่อผู้บาดเจ็บเสียชีวิตแล้วยังสร้างความเดือนร้อนให้แก่ชาวมลายูจำนวนไม่น้อยเพราะหลังจากนี้ตามหมู่บ้านต่างๆในพื้นที่คงต้องโดนตรวจค้นและออกหมายจับ อีกจำนวนไม่น้อย ที่สำคัญทุกคนที่ตายไปในจังหวัดชายแดนใต้ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ทหาร ตำรวจ ข้าราชการพลเรือนฝ่ายต่างๆ สายลับหรือชาวบ้านผู้ไม่รู้วิธีไหนโอหน่รวมถึงทนายสมชาย นีละไพจิตร อิหม่าม ยะผา กาเซ็ง ชาวบ้านที่ถูกอุ้มหายสาบสูญ

เหยื่อจากคมกระสุนและระเบิดทั้งหมด หรือผู้ก่อการนักรบร้อยในเหตุการณ์กรือเซะชาวบ้านในเหตุการณ์สลายม็อบที่ตากใบฯลฯ ทั้งหมดมีสิ่งเหมือนกันอยู่อย่างหนึ่งคือ พวกเขาทุกคนล้วนมีคนที่รักใคร่ห่วงใยมีพ่อแม่ มีพี่ มีน้อง มีลูกเมียญาติมิตร มีความฝัน ความหวังต่อชีวิตในอนาคตด้วยกันทั้งสิ้น

ฉะนั้นไม่ว่าพุทธหรือมุสลิม ไม่ว่าผู้รักชาติดินแดนหรือผู้แบ่งแยกดินแดน ไม่ว่าคนใส่เครื่องแบบหรือพลเรือน ความรู้สึกของพวกเขา คือความรู้สึกแห่งความเจ็บปวดจากการสูญเสียชีวิตที่ไม่มีวันได้คืน ทั้งเหลือไว้แต่ความคับแค้นใจและเสียใจ ให้แก่คนข้างหลังที่ต้องแบกรับทางจิตใจอันหนักหน่วง การใช้วิธีการรุนแรง เช่นระเบิด กราดยิง มันง่ายต่อการบรรลุเป้าหมายคือทำให้คนตายและบาดเจ็บ ไม่ว่าจะเป็นเกิดจากการกระทำจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เพราะไม่จำเป็นต้องฟังทฤษฎีและวิธีคิดใดให้ซับซ้อน

การระเบิดที่เข่นฆ่าประชาชนทำลายผู้บริสุทธิ์พลเรือนเช่นนี้ถือว่าเป็นอาชญากรรมต่อมนุษยชาติและละเมิดหลักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศขั้นร้ายแรงสำหรับประชาคมมุสลิมที่ประสบปัญหากับ

การรับมือวิธีคิดสุดโต่ง (Extremism) ยังไม่สามารถยับยั้งหรือเสนอแนวคิดสันติวิธีอันเป็นมรดก และทรัพย์อันล้ำค่าทางด้านวิทยปัญญาของอิสลามให้แก่กลุ่มมุสลิมบางส่วนที่เลือกใช้วิธีการที่รุนแรงในนามของมุสลิม เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่ทั่วโลก หลักคำสอนบางข้อได้ถูกนำมาตีความเพื่อให้สอดคล้องกับวิธีอื่นรุนแรงของกลุ่มคนที่นิยมความรุนแรง โดยปราศจากผู้รู้ที่รับรอง และขาดการตีเบตถกเถียง/อภิปรายให้กว้างขวาง

“

ในนามของมุสลิมอยากจะกล่าวคำขอโทษ ต่อผู้เสียชีวิตและ
บาดเจ็บทุกคน ซึ่งดูจากรายชื่อผู้บาดเจ็บส่วนใหญ่ก็เป็น
พี่น้องไทยพุทธ และแน่นอนขอประณามต่อการกระทำครั้งนี้
นี้ไม่ว่าจะเกิดจากการกระทำฝ่ายใด เพราะวิธีการแบบนี้ไม่
สามารถจะทำให้สันติภาพเกิดขึ้นได้

”

(<http://www.brianhirschy.com/tag/chinese-muslims/>)

ความขัดแย้งชายแดนใต้

“ไม่ไร้เดียงสา”

โดย ตูแวนันยา ตูแวนแมง

ชั่วโมงนี้คงไม่มีใครกล้าปฏิเสธอย่างตรงไปตรงมาแน่นอนว่า รากเหง้าปัญหาสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยนั้นมาจากความขัดแย้งในความคิดอุดมการณ์ทางการเมืองระหว่างความเป็นรัฐไทยกับความเป็นชนชาติปัตตานีมาหลายของผู้คนที่อาศัยอยู่ในอาณาบริเวณของ 3 จังหวัด (ปัตตานี ยะลารนราธิวาส) กับอีก 4 หรือ 5 อำเภอจังหวัดสงขลา ซึ่งจะด้วยเหตุผลใดก็ตาม ทุกคนก็มีสถานะความเป็นพลเมืองไทยโดยนิตินัยด้วยการถือบัตรประจำตัวประชาชนคนไทยกันถ้วนหน้า

อย่างไรก็ตามก็ยังมีอีกหลายๆ คนที่ไม่เข้าใจว่าทำไมฝ่ายประชาชนที่อุดมหลายเป็นหลักในชีวิตประจำวัน ซึ่งมีจุดยืนทางการเมืองชัดเจนว่า ไม่ยอมจำนนต่อระบบโครงสร้างอำนาจแห่งรัฐไทยที่พยายามหลอมรวมความต่างทางอัตลักษณ์ให้เป็นเนื้อเดียวกันภายใต้อัตลักษณ์ความเป็นคนไทยยังคงใช้กิจกรรมทางอาวุธควบคู่ไปกับกิจกรรมทางการเมืองอย่างมีพลวัตในการต่อสู้กับรัฐไทยภายใต้ธงนำทางยุทธศาสตร์ที่ฝ่ายรัฐไทยเองก็ยอมรับว่าเป็นการนำโดยขบวนการแนวร่วมปฏิวัติแห่งชาติปัตตานีหรือ BRN

“จริงๆ แล้วการที่ประชาชนได้ตัดสินใจเลือกใช้อาวุธในการต่อสู้กับรัฐใดๆ นั้น ปัจจัยที่เป็นตัวแปรสำคัญของการตัดสินใจเลือกนั้นไม่ได้อยู่ที่ปัจจัยของศาสนาที่ประชาชนนับถือแต่อย่างใด เพราะอาวุธไม่ได้มีสถานะเป็นยุทธศาสตร์ในตัวของมันเองในทางกลับกันอาวุธนั้นมีสถานะเป็นได้แค่ยุทธวิธีโดยตัวของมันเองเท่านั้น กล่าวคือวิธีคิดว่าจะใช้อาวุธหรือไม่ใช้อาวุธของประชาชนนั้น ไม่ได้เจาะจงว่าตัวเองต้องเป็นมุสลิมหรือไม่เป็นมุสลิม แต่ปัจจัยสำคัญข้อแรกที่ประชาชนคิดก็คือ ถ้าไม่ใช้อาวุธต่อสู้ควบคู่ไปกับงานการเมือง จะมีโอกาสที่จะได้สู้อย่างมีความหวังว่าจะชนะตามเป้าหมายทางเมืองที่ได้วางไว้นั้นคือปัตตานีเป็นเอกราช หรือไม่ ?”

แน่นอนว่าในความเป็นจริงนั้นถ้าประชาชนไม่ได้ใช้อาวุธสู้กับรัฐควบคู่ไปกับการเมืองเฉกเช่นสถานการณ์ในปัจจุบันที่ชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย เหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นกับฮัฎษูลงและอีกหลายคนที่ต้องสังเวยชีวิตตัวเองแลกกับ “ความสง่างามของความเป็นนักสันติวิธี” ที่รัฐในฐานะศัตรูทางการเมืองให้การเชิดชูเยินยอ ก็เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นการตอบโต้จากรัฐต่อประชาชนที่แข็งข้อบ้างอาจคิดต่างในทางการเมืองกับรัฐ จนกว่าฝ่ายประชาชนที่คิดสู้กับรัฐจะถูกกำจัดปราบปรามจนหมดหรือฝ่ายรัฐเสียเองจะปรับท่าทีจากความแข็งแกร่งของเขี้ยวเล็บทหารมาเป็นความประนีประนอมของท่าทีทางการเมืองแทน

แต่กระนั้นก็ขึ้นอยู่กับระดับความเป็นประชาธิปไตยในโครงสร้างอำนาจของรัฐอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งจวบจนถึงปัจจุบันคำว่าประชาธิปไตยไทยก็ยังถูกผูกขาดโดยคณะทหารเป็นคนอธิบายความหมายอยู่ ฉะนั้นการที่ได้มีเหตุการณ์จากกิจกรรมทาง

อาวุธเกิดขึ้นในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งอาจจะทำให้เชื่อได้ว่ามาจากฝ่ายประชาชนที่มีอุดมการณ์ต้องการปลดปล่อยมาตุภูมิบ้านเกิดของตัวเองจากโครงสร้างอำนาจที่ไม่เป็นธรรมและกดขี่โดยระบบการปกครองของรัฐไทย และบังเอิญว่าเหตุการณ์นั้นผู้เสียชีวิตหรือบาดเจ็บส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐหรือคนนับถือศาสนาพุทธ แล้วก็ไปปรับด่วนสรุปแบบง่ายๆว่า ผู้ที่ก่อเหตุนั้นต้องเป็นคนนับถือศาสนาอิสลามหรือมุสลิมแน่นอนนั้น ถือได้ว่าเป็นการแสดงความเห็นที่ด่วนสรุปอยู่บนฐานคิดที่มักง่ายเกินไป โดยเฉพาะความคิดเห็นที่อ่อนไหว ซึ่งเป็นชี้ตายต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง เพราะในสถานการณ์ความขัดแย้งตามบริบทสภาพของพื้นที่ชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ไม่เพียงแต่ปัญหารากเหง้าที่ไม่ใช่ประเด็นของศาสนาเท่านั้น ในมิติของการต่อสู้ทั้งทางการเมืองและทางอาวุธเอง ก็ไม่ใช่แบบคณิตศาสตร์หนึ่งบวกหนึ่งเท่ากับสองเสมอไป เพราะยังมีการลบล้างพรางที่สลับซับซ้อนมากเกินไป มากเกินที่คนไม่ได้อยู่ในสนามจะเข้าใจได้

“ถ้ามองแบบหนึ่งบวกหนึ่งเท่ากับสองเสมอไป”
ในทางกลับกันกรณีที่ผู้สูญเสียส่วนใหญ่เป็นคนนับถือศาสนาอิสลาม
หรือมุสลิมผู้ก่อเหตุก็เป็นคนไทยพุทธหรือนั้นหรือ ?

คนไทยพุทธที่เจตนาดีไม่ยอมให้สังคมมุสลิมเข้าใจว่าศาสนาพุทธ
เป็นศาสนาไม่ดีก็ต้องออกมาแสดงความขอโทษแทนอย่างออกหน้าออกตา
หรือนั้นหรือ คงไม่ใช่วิธีการที่สมเหตุสมผลอย่างแน่นอน เพราะแนวโน้ม
สถานการณ์ความขัดแย้งที่ชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ผู้คนในพื้นที่
ทั้งมุสลิมและพุทธจะต้องอยู่ใน สภาพที่กังสบบกึ่งสงครามแบบนี้ไปอีกนาน

ไม่เช่นนั้นทั้งผู้มีเจตนาดีในฝั่งของชาวมุสลิมและในฝั่งของชาวพุทธ ก็จะต้องมีกิจกรรมแสดง
การขอโทษประจำสัปดาห์ ประจำเดือน ประจำปี แทนภาพมายาคติที่เชื่อว่าเป็นคนที่
นับถือศาสนาเหมือนตัวเองแน่นอนเป็นผู้ก่อเหตุอย่างครึกครื้นเป็นแน่แท้...

ส่งความคิดคู่ใจ

ปาตานี / ชายแดนใต้

โดย อาทิตย์ ทองอินทร์ ตอนที่ 2

ก่อนหน้าในงานเขียน ส่องความคิดคู่ขัดแย้งปาตานี/ชายแดนใต้ ตอนที่ 1 ปาตานี พอร์มได้นำเสนอมุมมองทางวิชาการ โดย อาจารย์อาทิตย์ ทองอินทร์ หัวหน้าภาควิชาสังคมศาสตร์จากมหาวิทยาลัยรังสิตเกี่ยวกับแนวคิด และนิยามเกี่ยวกับ “ความมั่นคง” ท่ามกลางสังคมการเมืองสมัยใหม่ พร้อมบทวิพากษ์ฝ่ายความมั่นคงไปบ้างเพื่อปูพื้นความเข้าใจ (ตามลิงค์ www.pataniforum.com/single.php?id=612) มาถึงตอนต่อเนื่องสำหรับตอนที่ 2 นี้อาจารย์อาทิตย์จะนำเสนอข้อค้นพบและการศึกษาอย่างละเอียดยิ่งขึ้นในมุมมองของฝ่ายความมั่นคงต่อขบวนการมุสลิมในประเทศไทย อันหมายรวมไปถึงมุมมองต่อแนวคิดของกลุ่มขบวนการต่อสู้ตีอาละฮ์ปาตานี ด้วยเช่นกัน

อาจารย์อาทิตย์ เริ่มด้วยชี้ไปที่ Concept ของคำว่า ขบวนการมุสลิม หมายถึงอะไร เพราะที่ผ่านมาเคยได้ยินแต่ขบวนการอิสลามการเมืองต่างๆ ซึ่งอาจารย์อาทิตย์เล่าเรื่องความเข้าใจส่วนตัวว่า เวลาพูดถึงขบวนการมุสลิมอาจจะหมายถึงอะไรได้บ้าง

ประการที่หนึ่ง แน่นอนว่าจะหมายถึงขบวนการอิสลามการเมืองตรงนี้ก็มียรายละเอียดมากมาย แต่ในมุมมองของส่วนตัว ขบวนการทางการเมืองอาจจะมีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดตั้งหรือการฟื้นฟูอิหม่าม มีการกิจหลายอย่างในขบวนการอิสลามการเมือง เริ่มมาตั้งแต่งานวิชาการ เราได้เริ่มถกกันว่ามันไม่ค่อยมีนักคิดมากนักแต่นั่นก็คือภารกิจงานหนึ่ง งานด้านตรียะฮ์ด้านการศึกษาฝึกอบรม งานด้านตะวะฮ์งานด้านการเมือง มีหลายภารกิจของมันแต่เป้าหมายหลักก็คือฟื้นฟูอิหม่าม ไม่ใช่อิหม่ามหลักศรัทธาณะครับแต่หมายถึงอิหม่ามในประชาชาติให้กลับสู่ทางนำที่อิสลามเป็นทางเสือนั่นก็คือกระบวนการอิสลามกับการเมือง ดังนั้นเวลาเราพูดถึงขบวนการมุสลิมเราหมายถึงอันนี้หรือไม่ ท่านอาจจะไม่ต้องเปรียบเทียบทั้งโลกอาจจะมองที่ Position การเคลื่อนไหวของเราว่าหากเรานิยามว่าเราเป็นขบวนการมุสลิมแล้ว เรากำลังหมายถึงขบวนการเคลื่อนไหวแบบมุสลิมแบบนี้หรือไม่

ประการที่สอง สำหรับขบวนการมุสลิมอาจจะหมายถึงขบวนการในเชิงอัตลักษณ์ เช่น ขบวนการที่มุ่งปกป้องด้านทาน และมอบ

คืนเกียรติภูมิศักดิ์ศรีให้แก่ความเป็นมุสลิม
ที่มันแฝงอยู่ในวิถีชีวิตมาอย่างยาวนาน ใช้
แบบนี้หรือไม่ อันนี้ก็มีหลากหลาย และ
ในทางปฏิบัติมันเหลื่อมทับซ้อนกับความเป็น
ขบวนการมุสลิมในเจตความหมายแบบแรก
พอสมควร เช่นถ้าเรามองในกรณีพรรคAK-
Pของตุรกี เราก็จะมองว่าเป็นพรรคการเมือง
แนวอิสลามนิยมหรือแนวศาสนานิยมซึ่งมี
มรดกตกทอดมาจากพรรคเมืองอิสลามนิยม
ในตุรกีในรุ่นก่อนๆพอสมควรแต่ในบทบาท
ทางปฏิบัติของพรรคAKP มันก็ก้ำกึ่ง ว่าจะ
เป็นขบวนการอิสลามการเมืองหรือขบวนการ
เชิงอัตลักษณ์ เพราะมุ่งมอบคุณอัตลักษณ์ใน
ความเป็นมุสลิมเติร์กให้กับชาวตุรกี หลังจาก
ที่มันถูกกดมานานนับแต่การปฏิวัติของเค
มาลอาตาร์เติร์ก Position ของขบวนการที่
เรากำลังพูดถึงกัน เป็นแบบนี้หรือไม่

ประการที่สาม ขบวนการที่ใช้คำว่าอิสลาม
หรือใช้เป้าหมายของอิสลามใช้อัตลักษณ์
ของมุสลิมเป็นเครื่องมือทางการเมือง คำว่า
เครื่องมือในที่นี้อย่าเพิ่งมองในแง่ลบ อาจจะ
เป็นเครื่องมือที่ดีก็ได้ โดยไม่ได้มีเป้าหมาย
หลักในการฟื้นฟูอิสลามทางการเมือง ไม่ได้
มีเป้าหมายหลักในการปกป้องอัตลักษณ์ แต่
เป็นการใช้เป้าหมายความคิดหรือภาษาทาง

ศาสนา หรือ ภาษาทางอัตลักษณ์ในการMo-
bilization คน ในการเป็นเครื่องมือเพื่อไป
สู่บางอย่างที่เป็นเป้าหมายอื่น อาจจะเป็น
เรื่องทางโลกเป็นแบบนี้หรือไม่ ตัวอย่าง เช่น
ในอียิปต์ช่วงนัซเซอร์ เป็นรัฐบาลโลกียวิสัย
พอสมควร เป็นอาหรับชาตินิยมและก็ไป
ทางสังคมนิยมด้วย เราอาจจะทราบกันดีว่า
สังคมนิยมหรือคอมมิวนิสต์นี้ถ้าพูดถึงลัทธิ
มาร์กซ์ คือไม่มีพระเจ้า ไม่เชื่อในพระเจ้า
เพื่อไม่ให้แรงต่อต้านในประเทศมันไม่มาก
หรือว่ามันมีน้อย นัซเซอร์ก็ออกมาบอกว่า
สังคมนิยมของอียิปต์ไม่เหมือนของโซเวียต
เพราะสังคมนิยมของโซเวียตไม่มีพระเจ้า แต่
สังคมนิยมของอียิปต์มีพระเจ้า อันนี้ก็คือ
ตัวอย่างการใช้ภาษาศาสนาเป็นเครื่องมือ
ทางการเมือง ไม่ได้บอกว่าดีหรือไม่ดี แต่ใช้มัน
เป็นเครื่องมือบางอย่างเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่
ดีหรือไม่ดีก็ได้

ทั้ง 3 ประการนี้ อาจารย์อาทิตย์
พยายามชวนให้สนใจเพราะจะสามารถมองได้
หลากหลายว่าขบวนการมุสลิมคืออะไร การ
มองที่แตกต่างกันจะนำไปสู่การกำหนดเป้า
หมายและยุทธวิธีในการเคลื่อนไหวที่แตกต่างกัน
ออกไป แต่ โจทย์ของผม คือ ตั้งคำถาม
ให้ไปถามกันต่อว่าในขณะที่กำลังกำหนดว่า

ขบวนการเคลื่อนไหวหรือกิจกรรมที่เราทำมันอยู่ในกรอบตรึงไหน ขณะเดียวกันคำถามที่สำคัญมาก คำถามหนึ่ง คือฝ่ายความมั่นคงมองขบวนการเคลื่อนไหวเหล่านี้เป็นอะไร

ทั้งนี้อาจารย์อาทิตย์เริ่มต้นบรรยายต่อเนื่องโดยการออกตัวว่า สำหรับคำถามข้างต้นนั้น ต่อจากนี้จะเป็นสะท้อนความคิดที่ผ่านประสบการณ์การเรียนรู้ส่วนตัว เพราะที่ผ่านมานี้ไม่มีงานวิจัยที่จะบอกว่ารัฐในฝ่ายความมั่นคงคิดอย่างไร ต่อขบวนการเหล่านี้เท่าที่ค้นคว้ามายังไม่มีงานวิจัยจริงๆจัง แต่จะเป็นประสบการณ์ที่ได้แล้วก็ตีความออกมา ซึ่งอาจารย์อาทิตย์พบว่าทั้งหมดทั้งมวลนี้ฝ่ายความมั่นคงไทยมองภาพใหญ่ภาพเดียวว่านี่คืออิสลาม ไม่ได้เห็นความหลากหลายเฉดใดๆที่กล่าวมาข้างต้น แต่เห็นแบบรวมๆว่านี่คือขบวนการอิสลาม

แม้กระทั่งในตะวันออกกลางก็ดี จะพบว่าการใช้ภาษาศาสนาในทางการเมืองเป็นเรื่องปกติ หลายครั้งก็ไม่ใช่เพื่อศาสนา หลายครั้งก็ไม่ได้มีเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่มุ่งหวังทางศาสนา แต่มันเป็นสิ่งที่คุ้นชินอยู่กับวิถีชีวิต ซึ่งในฝ่ายความมั่นคงผมเชื่อว่าไม่เห็นภาพตรงนี้ จะเห็นว่านี่คือพลวัตรของ

โลกมุสลิม เป็นธรรมชาติของศาสนาอิสลาม และมองเชื่อมโยงกับปรากฏการณ์ที่เชื่อมกันในหลายๆที่ ในโลกรวมถึงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย มุมมองกระแสหลักที่ผมพบก็คือว่า อิสลามเท่ากับปัญหามีแต่ปัญหาเต็มไปหมดเลย ถ้าไม่ก่อการร้ายก็จะสังหารกันเองนั่นเป็นกระแสหลักที่คิดกันอยู่ แล้ววิธีคิดตรงนี้มาจากไหน

ประการที่หนึ่ง มองว่าตัวขบวนการเหล่านี้กล่องใหญ่คืออิสลาม เป็นกระแสสุดโต่ง ไปไกลกว่านั้นคือพูดถึงอิสลามแล้วแน่นอนก่อการร้าย วาทกรรมมายาคติที่เราอาจจะเคยได้ยินมุสลิมทุกคนไม่ใช่ผู้ก่อการร้าย แต่ผู้ก่อการร้ายทุกคนเป็นมุสลิม มายาคติชุดใหญ่ที่เราเห็นอยู่บ่อยๆ เราจะได้ยินบ่อย

ประการที่สอง เวลาที่เราพูดถึงมายาคติเรื่องอิสลามเท่ากับปัญหา มักจะพูดถึงเรื่องของการขยายเผ่าพันธุ์ ถ้าหลายๆ คนในสภาวะบรรยากาศเปิดอกคุย มันจะมีประเด็นแบบนี้เกิดขึ้นเสมอว่า มีเมียสี่ ลูกอีกเท่าไร กลืนกินกลายเป็นอิสลามไปทั้งหมด ในเชิงตัวเลขก็ต้องยอมรับว่ามันชวนให้เขากังวลแบบนั้นได้ บทความในประชาไท ของอาจารย์ชัยวัฒน์ เรื่องอิสลามโมฟเบีย ก็

สะท้อนชี้ชัดว่าดูตามตัวเลขภายในปี 2050 จำนวนของประชากรมุสลิมก็จะเพิ่มขึ้น ในอัตราที่มากขึ้นแต่ประชากรของศาสนาอื่นมันเพิ่มในอัตราเท่าเดิม หรือลดลงด้วยซ้ำ ดังนั้นจึงไม่แปลกที่อัตลักษณ์อื่นจะมีมุมมองแบบที่ว่า แต่ประเด็นอยู่ที่ว่า พลวัตเชิงโครงสร้างประชากรดังกล่าว มันคือปัญหาจริงๆ หรือไม่ หรือถูกมองว่าทำให้อัตลักษณ์สูญหายไป มันเลยเกิดอคติไปสู่การกล่าวโทษบางอย่างพอบแบบนี้แล้วคือปัญหา

ประการที่สาม ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าปรากฏการณ์ความรุนแรงในโลกมุสลิมที่ถูกฉายภาพขึ้นนั้น ในหลายๆ ที่ทั่วโลก คือตัวแปรอันหนึ่งที่ทำให้เกิดกระแสซึ่งมองว่าอิสลามคือปัญหา ถ้าเรามองโดยละเอียดเราก็จะพบว่าปัญหาที่เป็นสถานการณ์ความรุนแรงที่ดำรงอยู่ในโลกตะวันออกกลางก็ดี อัฟกานิสถานก็ดี กลุ่มขบวนการต่อสู้อย่างอัลกออิดะฮ์ไอเอสก็ดี มีส่วนสาเหตุที่ตะวันตกร่วมสร้างมันขึ้นมาเช่นเดียวกัน เวลาเกิดเหตุรุนแรงในยุโรป ฝรั่งเศส บรัสเซล เยอรมัน มันก็จะมองที่ปลายเหตุว่านี่มุสลิมอาหรับ มุสลิมอาหรับ มุสลิมอาหรับ แต่ไม่ได้มองว่าอะไรที่เป็นสภาพสังคมซึ่งมุสลิมอาหรับซึ่งเกิดที่นั่นโตมา

อย่างกรณีเกิดเหตุในฝรั่งเศส กรณีการก่อเหตุของอาเดลที่เป็นเลบานอน อาจจะเกิดเลบานอนก็จริงแต่มาโตที่ฝรั่งเศส ตอนเด็กก็โตมาปกติเพื่อนสมัยเด็กเขาก็ยังบอกเลยว่าเด็กชายอาเดลชอบเตะบอลและชอบฟังเพลงอย่างมาก คนที่เขาคลั่งไคล้ในวัยเด็กมากก็คือนักร้องอย่างรีฮานา แต่หลังเหตุการณ์ชาลิแอบโด เด็กชายอาเดล เปลี่ยนไปเป็นคนหนึ่ง ไม่มีใครศึกษาว่าทำไมเหตุการณ์ในช่วงเวลาแป๊บเดียว เขาถึงเปลี่ยนมาเป็นคนที่ถูกเกลียดชังสังคมขนาดนั้น ซึ่งสามข้อแรกมันคือสิ่งที่เราเรียกกันว่าอิสลามโมโฟเบีย

ประการที่สี่ เมื่อพยายามเชื่อมโยงมาสู่ประเทศไทยแล้ว ผมเรียกมันว่าปรากฏการณ์ที่เกิดด้านกลับของการรับรู้ในเชิงอัตลักษณ์ ด้านกลับตรงที่ว่าเวลาฝ่ายความมั่นคงมองเขาไม่ได้มองว่าขบวนการอะไรหรอก เขามองว่าอัตลักษณ์นั้นมีปัญหา คือ มลายูมุสลิม จะเห็นได้ว่าเกิดเหตุการณ์ระเบิดล่าสุด (ระเบิด 7 จุดในภาคใต้ตอนบนเมื่อ 11-12 ส.ค.59) จำเลยแรกที่ถูกสันนิษฐานถึงถ้าไม่ใช่เสื้อแดงก็ต้องเป็นสามจังหวัด นั่นคือเป็นการด่วนตัดสินของสังคมมันเป็นการที่ทุกคนถูกหล่อหลอมด้วยเป้าหมายบางอย่างทำให้ Reaction อย่างอัตโนมัติ โดยด่วนสรุปอย่างทันที

ทันใด

“ปรากฏการณ์เหล่านั้นเกิดขึ้นแบบไหน สำหรับปาดานี คำตอบคือ เกิดขึ้นในสถานะที่ขบวนการไม่ว่าจะไล่มาตั้งแต่ พุโล ไม่ว่าจะเป็นป็อร์เอ็น ต่างเหมารวมไม่ทางใดก็ทางหนึ่งว่าเขาคือตัวแทนของอัตลักษณ์ลายมุสลิมอย่างร้อยเปอร์เซ็นต์ จึงเป็นเรื่องกระทำสองฝ่าย สื่อสารสองทาง เหมือนเป็นเรื่องที่ตบมือข้างเดียวไม่ดัง ก็เป็นเรื่องที่ไม่ต้องแปลกใจมากนัก แม้มันจะไม่ถูกต้อง เพราะเหตุใดทำให้สังคมไทยมองว่าอัตลักษณ์ลายมุสลิม เป็นปัญหาเพราะมันเป็นอัตลักษณ์ที่ถูกใช้มาต่อสู้ต่อรองทางการเมือง และต่อสู้ต่อรองกับอะไรที่ใหญ่แต่อ่อนไหวมากด้วย นั่นคือ อุดมการณ์ชาติของประเทศไทย ที่มันพยายามจะรักษาและพิทักษ์มาอย่างยาวนานนี้คือด้านกลับที่เกิดขึ้น”

อาจารย์อาทิตย์กล่าวถึงประเด็นต่อเนื่องเกี่ยวกับพลวัตทางความคิดในรายละเอียดของฝ่ายความมั่นคงต่อขบวนการมุสลิมในสามจังหวัด ซึ่งมองว่ามีจุดเปลี่ยนแปลงหรือไม่ โดยไล่มาจากช่วงสมัย ร.5 ก็จะเห็นการรวมศูนย์อำนาจ มีความพยายามรวมศูนย์อำนาจเข้าสู่ศูนย์กลาง หากมองในมุมของคน

ถูกสิทธิรอนสิทธิถูกกดทับอัตลักษณ์ อาจจะเรียกกระบวนการตรงนี้เป็นกระบวนการล่าอาณานิคมภายใน เป็นสิ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ว่าเกิดขึ้นจริง ในช่วง ร.6 เราอาจจะเห็นวิธีการอีกแบบหนึ่งในการปกครอง เพื่ออุปถัมภ์ให้ไพร่ฟ้าประชาราษฎร์อยู่ใต้การปกครองได้ ไม่ใช่ผู้ปกครองไม่ใช่ผู้มีส่วนร่วมแต่เป็นผู้ถูกปกครอง ต่อมาหลัง 2475 เล็กๆ ช่วงไม่กี่ปีนี้ เราจะเห็นความหวังเพียงชั่ววูบ ต่อสิทธิในการปกครองตนเอง อันนี้ก็จะอยู่ในงานเขียนของอาจารย์ปรีดี ซึ่งบันทึกไว้ว่ามีการพิจารณาและตกลงกันจริงในเรื่องสิทธิการปกครองตนเอง

อย่างไรก็ตามคู่ขนานกับช่วงเวลานี้เอง กระแสการเมืองระดับชาติมันก็สวิงด้วย ปีกการทหารปีกสายเหยี่ยว ขึ้นมามีอำนาจซ้ำด้วยการรัฐประหารปี 2490 ทำให้กระแสของการเปิดกว้างของกติกากฎทางการเมืองในระดับชาติต่อปาดานีสวิงกลับอย่างชัดเจน ไปสู่แนวทางที่กระแสนิคมไทยนิยมได้ก่อรูปอย่างสมบูรณ์แบบ และก็ใช่อุดมการณ์หลักมาจนถึงทุกวันนี้ เราจะเห็นปรากฏการณ์ในช่วงไม่ใช่แค่จอมพล ป. แต่ช่วงจอมพลสฤษดิ์ก็ชัด ทำต่อเนื่องมา เช่น การควบคุมปอเนาะ การบังคับภาษาไทยเป็นภาษาการเรียนการสอนทุกระดับ หรือแม้กระทั่งการสร้างนิคม

ของชาวอีสานในพื้นที่ ก็เป็นอีกกระบวนการหนึ่งของความพยายามกลืนกลาย เราจะพบว่าตั้งแต่ช่วงจอมพลสฤษดิ์ ถึงอย่างช้าที่สุด คือ คุณธานิน ภาครัฐมีความคิดที่จะจัดการปัญหาดังนี้ โดยวิธีการปราบปราม ใช้มาตรการทางการทหารเป็นหลัก และกดทับปิดกั้นมาตลอด ไม่ยอมรับว่าคนในพื้นที่คือเสียงหนึ่งในทางการเมือง เขาเป็นคนในพื้นที่ตรงนี้ให้ไม่รวมส่วนอยู่ในการเมืองระดับชาติ เป็น Uncountable

หลังรัฐบาลพลเอกเปรมเราจะเห็นรัฐบาลจัดกระบวนการใหม่ของรัฐเริ่มใช้มาตรการทางการเมืองและสังคมจิตวิทยามากขึ้น มีการตั้ง พ.ต.ท. 43 มีการตั้ง ศ.อ.บ.ต เกิดขึ้นกลไกเหล่านั้นถูกใช้มากขึ้นไม่ใช่เพื่อที่จะ address ไปที่รากเหง้าของปัญหา แต่เพื่อยับยั้งเสรีปฏิบัติที่เกิดขึ้นในพื้นที่ด้วยวิธีการแบบใหม่ที่มีมนเียนมากขึ้น ขณะเดียวกันเราเห็นว่าในช่วงพลเอกเปรมเช่นกัน รัฐเริ่มตระหนักรู้ถึงความเฉพาและหนกหน่งของปัญหาชายแดนภาคใต้มากขึ้น รูปธรรมคืออะไรคือการออกนโยบายความมั่นคงเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับชายแดนภาคใต้เฉพาเลย และเป็นนโยบายความมั่นคงอย่างรอบด้าน ไม่ใช่แค่มาตรการการรบ แต่ทำงานพัฒนาด้วยการ

ศึกษาด้วย ดำเนินการทุกอย่าง แต่ทั้งหมดทั้งมวลที่เกิด เราจะพบว่า หลักคิดหลักตั้งแต่ปี 2521มันไม่ค่อยมีความเปลี่ยนแปลงมากนัก จึงนิยามว่ามันเป็น “อพลวัตร” มันมีความอพลวัตรหรือไม่ได้เปลี่ยนแปลงค่อนข้าง consistency มาก ในชุดความคิดบางเรื่องในฝ่ายความมั่นคงไทย

ความไม่เปลี่ยนแปลง เรื่องที่หนึ่ง คือความสูงส่งที่สุดของความเป็นไทย ในกรอบของความเป็นรัฐชาตินี้ ความเป็นไทยเป็นความสูงส่งที่สุดเหนือกว่าชาติพันธุ์อื่นๆ ถ้าชาติพันธุ์อื่นจะดำรงอยู่ได้ อยู่ได้ในฐานะผู้ได้รับความช่วยเหลือรับการอนุเคราะห์รับการอุปถัมภ์จากอัตลักษณ์ความเป็นไทยที่กำหนดจากกรุงเทพ ปัจจุบันมีการเปิดให้มีการมีส่วนร่วมมากขึ้นจากภาคประชาชนซึ่งบรรยาภาคนั้นนับก่อนหน้ารัฐประหาร มีการกลไกท้องถิ่น ท้องที่ คนสามารถดูแลท้องถิ่นได้มากขึ้น มีความหวังมากขึ้นให้ความสำคัญเรื่องอัตลักษณ์มากขึ้น ให้ความสำคัญต่อเสียงผู้คนมากขึ้น แต่เวลาทำอะไรทุกๆ เรื่องที่เป็นเรื่องใหญ่เรื่องความมั่นคง พวกเราคือตัวประกอบ ถูกกำหนดโดยคนไม่กี่คน ว่าอะไรทำได้บ้าง อะไรเป็นเรื่องความมั่นคง อะไรเป็นเรื่องภัยคุกคาม กำหนดโดยคนไม่กี่คน

จัดเวทีรับฟังความคิดเห็นทุกภาค แต่กำหนดโดยคนไม่กี่คน สรุปรายงานขึ้นไปถูกต้องออกแล้ว เหลือไม่กี่ข้ออะไรอย่างนี้ นี่ก็สิ่งที่เกิดขึ้นในกระบวนการที่การมองว่าตัวเองคือผู้ที่อยู่สูงส่งกว่า และเป็นคุณพ่อรู้ดีที่จะจัดการกับทุกๆ เรื่องโดยเฉพาะเรื่องความมั่นคง

เรื่องที่สอง ถ้าไปมองในกรอบของกองทัพ อันนี้ก็ชัดเจนมากกว่าหน่วยความมั่นคง หน่วยอื่นๆ ผมใช้คำแถลงว่ามันเป็นความ “พุทธโธเนียน” ไม่รู้ว่าแปลว่าอะไรเหมือนกัน แต่มันมีกลิ่นอายอยู่ คำว่าพุทธโธเนียน กล่าวคือดูเหมือนจะมีความเป็นพหุวัฒนธรรม แต่เป็นพหุวัฒนธรรมบนพื้นฐานของศาสนาพุทธ อธิบายแบบศาสนาพุทธ

“ผมก็เป็นพุทธ แต่ผมก็รู้สึกว่ามันมากเกินไปในการที่จะผลักดันในเรื่องของกระแสเหล่านี้ มีคำอธิบายชุดหนึ่งที่ผมได้ยินจากการคุยส่วนตัวกับบุคคลท่านหนึ่ง เขาบอกว่าในประเทศไทยเรื่องศาสนา เรื่อง ISIS มันจะไม่แรงเพราะว่า ประเด็นเรื่องศาสนา มันไม่ปะทะกันขนาดนั้น ความขัดแย้งเกี่ยวกับอารยธรรม ไม่ Crash กันขนาดนั้น ผมก็เริ่มคล้อยตามแต่เขาก็อธิบายด้วยเหตุที่ว่าทำไมถึงคิดแบบนั้น มันจะมีปัญหาเกี่ยวกับ

คริสต์กับอิสลามเพราะร้อนทั้งคู่ แต่กับพุทธไม่มีปัญหาเพราะศาสนาพุทธเป็นศาสนาเย็นของร้อนกับของเย็นมันอยู่ร่วมกันได้ แน่نونว่า ท่านกำลังพูดถึงพหุวัฒนธรรมพูดถึง peaceful coexistence แต่มันเป็นการพูดด้วยชุดคำอธิบายว่าเพราะศาสนาเราดี คือนี่ไม่ได้หมายความว่าทุกคนจะคิดแบบนี้ อันนี้มีความหลากหลายในฝ่ายความมั่นคงก็มีความหลากหลายเช่นกันแต่นี่คือกระแสหลัก มันเป็นเรื่องที่มันสะท้อนออกมาในหลายๆ ครั้ง ในหลายโอกาสด้วยกัน”

เรื่องที่สาม คือ การผสมกลมกลืน และความพยายามที่จะกลืนกลายอัตลักษณ์ ให้สู่วรรณร้อยอัตลักษณ์ในมาตรฐานของกรุงเทพให้มากที่สุด มันเป็นเรื่องที่เราจะเห็นความพยายามตรงนี้มาโดยต่อเนื่องทั้งที่อัตลักษณ์มาตรฐานของกรุงเทพมันเป็นอัตลักษณ์ส่วนน้อยของทั้งประเทศ ของทั้งสังคมไทย และน้อยคนที่จะทำได้ตามเอกลักษณ์มาตรฐานนั้น เช่นวันพระไปทำบุญคนพุทธก็ทำไม่ทุกครั้ง แต่นั่นคือเอกลักษณ์มาตรฐาน มันมีคือชุดอุดมคติที่คาดหวังให้ทุกคนวิ่งเข้าหา

“ผมพบว่าปรากฏการณ์สองอย่างนี้มันลงมาเล่นในระดับพื้นที่มากขึ้นในปัจจุบัน รัฐ

ไทยเขาอาจจะนิยามว่าเป็นความสำเร็จเพราะจำนวนเหตุการณ์ลดลงผ่านการใช้กองกำลังระดับท้องถิ่นระดับชาวบ้านอาสา ช.ร.บ. อะไรต่างๆ เขาอาจจะนิยามว่านั่นคือความสำเร็จ แต่ในขณะเดียวกันมันทำให้เกิดการเผชิญหน้ามากขึ้นระหว่างอัตลักษณ์ที่เคยอยู่ร่วมกันได้”

“จากตรงนี้น่าสนใจว่ามันจะเกิดอะไรขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน กระแสที่มองในกรอบที่ศาสนาพุทธครอบงำวิธีคิดของสังคมต่อความแตกต่าง แล้วมามองในกรณีสามจังหวัด สิ่งที่เกิดขึ้นตามมาคือ พื้นที่ขัดแย้งในเชิงสำนักเชิงจินตนาการมันขยายออกนอกพื้นที่ชายแดนใต้ไปแล้ว ทั่วประเทศแล้ว ณ วันนี้ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อชุมชนมุสลิมที่อยู่ที่ยื่นส่งผลกระทบต่อกันายูที่ไปทำงานที่อื่น ทั้งที่ไม่ได้เกี่ยวเลย ไม่ได้รู้เรื่องเลยซ้ำร้ายอาจจะเชียร์รัฐไทยด้วยซ้ำ แต่ตรงนี้ความขัดแย้งและพื้นที่เส้นแบ่งระหว่างอัตลักษณ์มันขยายไปแล้วมันไม่ได้อยู่แค่พื้นที่ชายแดนภาคใต้แล้ว ด้วยการผสมผสานเอนินผ่านการกลมกลืนทางวัฒนธรรมในงานความมั่นคงโดยไม่ได้บัญญัติไว้ในนโยบาย เป็นสิ่งที่ทำโดยอำนาจในเชิงปฏิบัติ นโยบายเขียนมาดี แต่ไม่สามารถปฏิบัติ หรือปฏิบัติโดยหาเหลี่ยมมุม

บิดมาเป็นอีกแนวทางได้”

อย่างไรก็ตาม อาจารย์อาทิตย์เผยให้เห็นเพิ่มเติมว่าก็พอเห็นการเปลี่ยนแปลงอยู่บ้าง คือจะมองเห็นการปรับตัวทางความคิดภายในฝ่ายความมั่นคงเองพอสมควรแม้กระทั่งในกองทัพคนที่คิดในเชิงสันติภาพ คนที่ไปได้ไกลในเชิงการคิดออกนอกกรอบตรงนี้ และคิดจะมองว่าความมั่นคงของมนุษย์คือโจทย์

“ความมั่นคงของรัฐอยู่ไม่ได้ถ้าไม่ address ปัญหาความมั่นคงของมนุษย์ คือมองว่าเป็นเรื่องที่ต้องทำพร้อมกัน ไม่ใช่รัฐมาก่อน คนเหล่านี้ก็มีเยอะขึ้น แต่เราจะเห็นคนเหล่านี้อยู่วงนอกของการตัดสินใจในนโยบายระดับสูง พวกเขาจะค่อยๆ ถูกถีบถูกกันออกไปจากจุดที่สามารถตัดสินใจเชิงนโยบายแล้วสร้างการเปลี่ยนแปลงได้ ไม่ใช่ว่าไม่มีความหวัง แต่ผมกำลังขวนมอว่าคนเหล่านี้และคือเครือข่ายถ้าเรามองว่านี่คือทีมสันติภาพนี่คือทีมของเรา ทีมของเราอยู่ทั้งหมดทั้งในปาร์ตี้และปาร์ตี้ มีอำนาจมากบ้างน้อยบ้าง แต่นี่คือทีมที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงบวก เพราะในวันนี้พลวัตรทางความคิดของฝ่ายความมั่นคงไทยมันถูกจุดรั้งด้วยกระแสนักขนิมสลายเหยี่ยวอย่างมหาศาล มันถ่วงเอาไว้มาโดย

ตลอดนั่นคือสิ่งที่เกิดขึ้น”

โจทยก็คือแล้วจะทำไงต่อถ้าฝ่ายความมั่นคง
มีความคิดแบบนี้ แล้วเปลี่ยนไม่ได้ เปลี่ยนได้
ยากแต่มันมีคนคิดที่จะเปลี่ยนอยู่ เราจะทำ
อย่างไร จะเคลื่อนไหวอย่างไร ในบริบทแบบ
นี้ จะสร้างเส้นแบ่งช่วยเขาสร้างกำแพงมาก
ขึ้นหรือไม่ ขณะเดียวกันก็มีคำถามทิ้งไว้ให้ก็
คือว่า ในอพลวัตรในความคิดเหล่านี้ลองมอง
กลับกัน

“ปาร์ตีปี (ฝ่ายขบวนการต่อสู้ปาตานี) คิด
แบบนี้หรือไม่ Superiority of Malayu-ness
คิดหรือไม่ เขามีความคิดแบบเดียวกันหรือไม่
ความไม่ยืดหยุ่นต่อคนต่างศาสนาหรือ
รู้สึกว่าตัวเองสูงส่งกว่ามีหรือไม่ คำถามนี้
อาจเป็นคำถามชวนทะเลาะ คือพยายามจะ
โยนคำถามออกไปในฝั่งของปาร์ตีปี คิดแบบ
นี้หรือไม่ เพราะในอีกแง่หนึ่ง คือ เรากำลังสู้
กับตัวคนหรือสู้กับหลักการ” นักวิชาการด้าน
ความมั่นคงตั้งประเด็นคำถามทั้งท้ายอย่างไร
ก็ตามคู่ขนานกับช่วงเวลานี้เอง กระแส
การเมืองระดับชาติมันก็สวิงด้วย ปีกการ
ทหารปีกสายเหยี่ยว ขึ้นมามีอำนาจ ชั่วด้วย
การรัฐประหารปี 2490 ทำให้กระแสของการ
เปิดกว้างของกติกาทางการเมืองในระดับชาติ

ต่อปาตานีสวิงกลับอย่างชัดเจน ไปสู่แนวทาง
ที่กระแสรัฐไทยนิยมได้ก่อรูปอย่างสมบูรณ์
แบบ และก็เป็นอุดมการณ์หลักมาจนถึงทุก
วันนี้ เราจะเห็นปรากฏการณ์ในช่วงไม่ใช่แค่
จอมพล ป. แต่ช่วงจอมพลสฤษดิ์ก็ชัด ทำต่อ
เนื่องมา เช่น การควบคุมปอเนาะการบังคับ
ภาษาไทยเป็นภาษาการเรียนการสอนทุก
ระดับ หรือแม้กระทั่งการสร้างนิคมของชาว
อีสานในพื้นที่ ก็เป็นอีกกระบวนการหนึ่งของ
ความพยายามกลืนกลาย เราจะพบว่าตั้งแต่
ช่วงจอมพลสฤษดิ์ ถึงอย่างช้าที่สุด คือ คุณ
ธานิน ภาครัฐมีความคิดที่จะจัดการปัญหา
ตรงนี้ โดยวิธีการปราบปราม ใช้มาตรการ
ทางการทหารเป็นหลัก และกดทับปิดกั้นมา
ตลอด ไม่ยอมรับว่าคนในพื้นที่คือเสียงหนึ่ง
ในทางการเมือง เขานับคนในพื้นที่ตรงนี้ให้ไม่
รวมส่วนอยู่ในการเมืองระดับชาติ เป็น Un-
countable

หลังรัฐบาลพลเอกเปรมเราจะ
เห็นรัฐบาลจัดกระบวนการใหม่ของรัฐเริ่มใช้
มาตรการทางการเมืองและสังคมจิตวิทยา
มากขึ้น มีการตั้ง พ.ต.ท. 43 มีการตั้ง ศ.อ.บ.ต
เกิดขึ้น กลไกเหล่านั้นถูกใช้มากขึ้นไม่ใช่เพื่อ
ที่จะ address ไปที่รากเหง้าของปัญหา แต่
เพื่อยับยั้งเสรีปฏิบัติที่เกิดขึ้นในพื้นที่ด้วยวิธี

การแบบใหม่ที่มีมันเนียนมากขึ้น ขณะเดียวกัน เราเห็นว่าในช่วงพลเอกเปรมเช่นกัน รัฐเริ่มตระหนักรู้ถึงความเฉพาและหนักหน่วงของปัญหาชายแดนภาคใต้มากขึ้น รูปธรรมคืออะไร คือการออกนโยบายความมั่นคง เฉพาะเรื่องเกี่ยวกับชายแดนภาคใต้โดยเฉพาะเลย และเป็นนโยบายความมั่นคงอย่างรอบด้าน ไม่ใช่แค่มาตรการการรบ แต่ทำในทางพัฒนาด้วยการศึกษาด้วย ดำเนินการทุกอย่าง แต่ทั้งหมดทั้งหมดที่เกิดขึ้น เราจะพบว่าหลักคิดหลักตั้งตั้งแต่ปี 2521 มันไม่ค่อยมีความเปลี่ยนแปลงมากนัก จึงนิยามว่ามันเป็น “อพลวัตร” มันมีความอพลวัตรหรือไม่ได้เปลี่ยนแปลงค่อนข้างconsistency มาก ในชุดความคิดบางเรื่องในฝ่ายความมั่นคงไทย

ความไม่เปลี่ยนแปลง เรื่องที่หนึ่ง คือความสูงส่งที่สุดของความเป็นไทย ในกรอบของความเป็นรัฐชาตินี้ ความเป็นไทยเป็นความสูงส่งที่สุดเหนือกว่าชาติพันธุ์อื่นๆ ถ้าชาติพันธุ์อื่นจะดำรงอยู่ได้ อยู่ได้ในฐานะผู้รับความช่วยเหลือรับการอนุเคราะห์รับการอุปถัมภ์จากอัตลักษณ์ความเป็นไทยที่กำหนดจากกรุงเทพ ปัจจุบันมีการเปิดให้มีการมีส่วนร่วมมากขึ้นจากภาคประชาชนซึ่งบรรยายคดีนั้นก่อนหน้ารัฐประหาร มีการ

กลไกท้องถิ่น ท้องที่ คนสามารถดูแลท้องถิ่นได้มากขึ้น มีความหวังมากขึ้นให้ความสำคัญเรื่องอัตลักษณ์มากขึ้น ให้ความสำคัญต่อเสียงผู้คนมากขึ้น แต่เวลาทำอะไรทุกๆเรื่องที่เป็นเรื่องใหญ่เรื่องความมั่นคง พวกเราคือตัวประกอบ ถูกกำหนดโดยคนไม่กี่คน ว่าอะไรทำได้บ้าง อะไรเป็นเรื่องความมั่นคง อะไรเป็นเรื่องภัยคุกคาม กำหนดโดยคนไม่กี่คน จัดเวทียอมรับฟังความคิดเห็นทุกภาค แต่กำหนดโดยคนไม่กี่คน สรุปรายงานขึ้นไปถูกตัดออกแล้ว เหลือไม่กี่ข้ออะไรอย่างนี้ นี่ก็สิ่งที่เกิดขึ้นในกระบวนการที่การมองว่าตัวเองคือผู้ที่อยู่สูงส่งกว่า และเป็นคุณสมบัติที่จะจัดการกับทุกๆเรื่องโดยเฉพาะเรื่องความมั่นคง

เรื่องที่สอง ถ้าไปมองในกรอบของกองทัพ อันนี้ก็จะชัดเจนมากกว่าหน่วยความมั่นคงหน่วยอื่นๆ ผมใช้คำแสลงว่ามันเป็นความ “พุทโธเนียน” ไม่รู้ว่าแปลว่าอะไรเหมือนกัน แต่มันมีกลิ่นอายอยู่ คำว่าพุทโธเนียน กล่าวคือดูเหมือนจะมีความเป็นพุทธวัฒนธรรม แต่เป็นพุทธวัฒนธรรมบนพื้นฐานของศาสนาพุทธ อธิบายแบบศาสนาพุทธ

“ผมก็เป็นพุทธ แต่ผมก็รู้สึกว่ามันมากเกินไปในการที่จะผลักดันในเรื่องของกระแส

เหล่านี้ มีคำอธิบายชุดหนึ่งที่ผมได้ยินจากการคุยส่วนตัวกับบุคคลท่านหนึ่ง เขาบอกว่าในประเทศไทยเรื่องศาสนา เรื่อง ISISมันจะไม่แรงเพราะว่า ประเด็นเรื่องศาสนามันไม่ปะทะกันขนาดนั้น ความขัดแย้งเกี่ยวกับอารยธรรม ไม่ Crash กันขนาดนั้น ผมก็เริ่มคล้อยตามแต่เขาก็อธิบายด้วยเหตุที่ว่าทำไมถึงคิดแบบนั้น มันจะมีปัญหาเกี่ยวกับคริสต์กับอิสลามเพราะร้อนทั้งคู่ แต่กับพุทธไม่มีปัญหาเพราะศาสนาพุทธเป็นศาสนาเย็นของร้อนกับของเย็นมันอยู่ร่วมกันได้ แน่แน่นอนว่า ท่านกำลังพูดถึงพุทธวัฒนธรรมพูดถึง peaceful coexistence แต่มันเป็นการพูดด้วยชุดคำอธิบายว่าเพราะศาสนาเราดี คือนี้ไม่ได้หมายความว่าทุกคนจะคิดแบบนี้มันมีความหลากหลายในฝ่ายความมั่นคงก็มีความหลากหลายเช่นกันแต่ันี้คือกระแสหลัก มันเป็นเรื่องที่มันสะท้อนออกมาในหลายๆครั้ง ในหลายโอกาสด้วยกัน”

เรื่องที่สาม คือ การผสมกลมกลืนและความพยายามที่จะกลืนกลายอัตลักษณ์ให้สู่ร่องรอยอัตลักษณ์ในมาตรฐานของกรุงเทพให้มากที่สุด มันเป็นเรื่องที่เราจะเห็นความพยายามตรงนี้มาโดยต่อเนื่องทั้งที่อัตลักษณ์มาตรฐานของกรุงเทพฯมันคืออัต

ลักษณ์ส่วนน้อยของทั้งประเทศ ของทั้งสังคมไทย และน้อยคนที่จะทำได้ตามเอกลักษณ์มาตรฐานนั้น เช่นวันพระไปทำบุญคนพุทธก็ทำไม่ทุกครั้ง แต่นั่นคือเอกลักษณ์มาตรฐานมันมีคือชุดอุดมคติที่คาดหวังให้ทุกคนวิ่งเข้าหา

“ผมพบว่าปรากฏการณ์สองอย่างนี้มันลงมาเล่นในระดับพื้นที่มากขึ้นในปัจจุบัน รัฐไทยเขาอาจจะนิยามว่าคือความสำเร็จเพราะจำนวนเหตุการณ์ลดลงผ่านการใช้งบประมาณระดับท้องถิ่นระดับชาวบ้านอาสา ช.ร.บ. อะไรต่างๆ เขาอาจจะนิยามว่านั่นคือความสำเร็จ แต่ในขณะที่เดียวกันมันทำให้เกิดการเผชิญหน้ามากขึ้นระหว่างอัตลักษณ์ที่เคยอยู่ร่วมกันได้”

“จากตรงนี้น่าสนใจว่ามันจะเกิดอะไรขึ้นแต่ในขณะที่เดียวกัน กระแสที่มองในกรอบที่ศาสนาพุทธครอบงำวิธีคิดของสังคมต่อความแตกต่าง แล้วมามองในกรณีสามจังหวัด สิ่งที่เกิดขึ้นตามมาคือ พื้นที่ขัดแย้งในเชิงสำนักเชิงจินตนาการมันขยายออกนอกพื้นที่ชายแดนใต้ไปแล้ว ไปทั่วประเทศแล้ว ณ วันนี้ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อชุมชนมุสลิมที่อยู่ที่ยื่น ส่งผลกระทบต่อคนอายุที่ไปทำงานที่อื่น ทั้งที่

ไม่ได้เกี่ยวเลย ไม่ได้รู้เรื่องเลยซ้ำร้ายอาจจะเสียรัฐไทยด้วยซ้ำ แต่ตรงนี้ความขัดแย้งและพื้นที่เส้นแบ่งระหว่างอัตลักษณ์มันขยายไปแล้วมันไม่ได้อยู่แค่พื้นที่ชายแดนภาคใต้แล้ว ด้วยการผสมผสานโยนผ่านการกลมกลืนทางวัฒนธรรมในงานความมั่นคงโดยไม่ได้บัญญัติไว้ในนโยบาย เป็นสิ่งที่ทำโดยอำนาจในเชิงปฏิบัติ นโยบายเขียนมาดี แต่ไม่สามารถปฏิบัติ หรือปฏิบัติโดยหาเหลี่ยมมุมบิดมาเป็นอีกแนวทางได้”

อย่างไรก็ตาม อาจารย์อาทิตย์เผยให้เห็นเพิ่มเติมว่าก็พอเห็นการเปลี่ยนแปลงอยู่บ้าง คือจะมองเห็นการปรับตัวทางความคิดภายในฝ่ายความมั่นคงเองพอสมควรแม้กระทั่งในกองทัพคนที่คิดในเชิงสันติภาพ คนที่ไปได้ไกลในเชิงการคิดออกนอกกรอบตรงนี้ และคิดจะมองว่าความมั่นคงของมนุษย์คือโจทย์

“ความมั่นคงของรัฐอยู่ไม่ได้ถ้าไม่ address ปัญหาความมั่นคงของมนุษย์ คือมองว่าเป็นเรื่องที่ต้องทำพร้อมกัน ไม่ใช่รัฐมาก่อน คนเหล่านี้ก็มีเยอะขึ้น แต่เราจะเห็นคนเหล่านี้อยู่นอกของการตัดสินใจในนโยบายระดับสูง พวกเขาจะค่อยๆ ถูกถีบถูกกันออก

ไปจากจุดที่สามารถตัดสินใจเชิงนโยบายแล้วสร้างการเปลี่ยนแปลงได้ ไม่ใช่ว่าไม่มีความหวัง แต่ผมกำลังขวนมองว่าคนเหล่านี้และคือเครือข่าย ถ้าเรามองว่านี่คือทีมสันติภาพนี่คือทีมของเราทีมของเราอยู่ทั้งหมดทั้งในปาร์ตี้เอและปาร์ตี้บี มีอำนาจมากบ้างน้อยบ้าง แต่นี่คือทีมที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงบวก เพราะในวันนี้พลวัตรทางความคิดของฝ่ายความมั่นคงไทยมันถูกอุดร้งด้วยกระแสนุรักษ์นิยมสายเหยี่ยวอย่างมหาศาล มันถ่วงเอาไว้มากโดยตลอดนั่นคือสิ่งที่เกิดขึ้น”

โจทย์ก็คือแล้วจะทำไงต่อถ้าฝ่ายความมั่นคงมีความคิดแบบนี้ แล้วเปลี่ยนไม่ได้ เปลี่ยนได้ยากแต่มันมีคนที่คิดที่จะเปลี่ยนอยู่ เราจะทำอย่างไร จะเคลื่อนไหวอย่างไร ในบริบทแบบนี้ จะสร้างเส้นแบ่งช่วยเขาสร้างกำแพงมากขึ้นหรือไม่ ขณะเดียวกันก็มีคำถามทิ้งไว้ให้ก็คือว่า ในพลวัตรในความคิดเหล่านี้ลองมองกลับกัน

“ปาร์ตีปี (ฝ่ายขบวนการต่อสู้ปัตตานี) คิดแบบนี้หรือไม่
Superiority of Melayu-ness คิดหรือไม่ เรามีความคิดแบบ
เดียวกันหรือไม่ ความไม่ยืดหยุ่นต่อคนต่างศาสนาหรือรู้สึกว่าตัวเอง
สูงส่งกว่ามีหรือไม่ คำถามนี้อาจเป็นคำถามชวนทะเลาะ คือพยายาม
จะโยนคำถามออกไปในฝั่งของปาร์ตีปี คิดแบบนี้หรือไม่
เพราะในอีกแง่หนึ่ง คือ เรากำลังสู้กับตัวคนหรือสู้กับหลักการ”
นักวิชาการด้านความมั่นคงตั้งประเด็นคำถามทิ้งท้าย

(15 พ.ย. 59)

เพชรบุรี Wassana Nanuam

ซึ่งเป็นของผู้สื่อข่าวสายทหารชื่อดัง วาสนา นาน่วม ได้มีการเผยแพร่ภาพขณะสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารเสด็จพระราชดำเนิน เพื่อทรงเป็นองค์ประธานในการพระราชทานถ้วยรางวัลการทดสอบการัญเชิญพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานระดับประเทศ ณ มัสยิดกลางจังหวัดปัตตานี เมื่อวันที่ 14 พ.ย. ที่ผ่านมา

PATANI FORUM

Web Site Address : www.pataniforum.com

Facebook : <http://www.facebook.com/pataniforum>